

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 46 (3009) 2007 NOVEMBER - LAPKRITIS 13 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@rogers.com • Nr. kaina - \$1

Kad kiti gyventų...

Kariuomenės šventė – lapkričio 23-ioji, pradėta švęsti Nepriklausomybės laikais, nepamirštama dar ir šiandien. O Lietuva, nepriklausomybę atstačius, šią šventę įstatymiškai įrašė į valstybinių mastu švenčiamų dienų sąrašą.

LIETUVOJE ši diena yra prideramu būdu švenčiama: vyksta kariuomenės parada, platesnės apimtys minėjimai, kiti tai dienai pritaikyti renginiai, didinantys visuomenės dėmesį kariams ir jų atliekamiems uždaviniams. Tartum viskas, kas buvo prieš aštuoniasdešimt metų, atgyja, atsinaujina. Truputį pasikeitė karių uniformos, jų apmokymai, ginkluotė. Atsirado naujų užduočių ir tikslų. Bet didysis uždavinys lieka tas pats – saugoti ir ginti savo valstybės nepriklausomybę. Su šiuo garbinguoju tikslu turėtų būti suderinta ir valstybės politika, kad nepasikartotų 1939-1940 metų sąmyšis ir gėda, kuriai bent iš dalies išpirkti prireikė daug gyvybių aukų partizaninių kovų laikotarpiu. Apskaičiavimai, kad kovoti neapsimoka, nes pralaimėsime – šitoks karinis ar politinis pragmatizmas – ilgainiui nepasiteisina, nes daugeliu atvejų ryžtas ginti savo kraštą yra didesnė vertybė už laimėjimą. Tiesūs ir teisingi sprendimai – moko, o prisitaikymai bei slapstymaisi kenkia, nes užkrečia menkavertiškumo bacilomis, kurių labiausiai turėtų saugotis kovotojai. Mūsų kovų istorijoje pozityvėmis asmenybėmis nurodomi ne prisitaikėliai ir su okupantais derinęsi, bet už tėvynę garbingai žuvę. Kai iškyla laisvės ir nelaisvės pasirinkimo klausimas – vidurkis nėra. Bandymai jo ieškoti negali būti pateisinami. Autonomijos, savivaldos, gubernijos ar respublikos – kokiais vardais bebūtų pavadintas okupuotas kraštas – nėra ir negali būti surastas vidurkis. Tai imperialistinių kėslų turinčių valstybių sugalvoti pavadinimai apgaulei ar okupacijai įteisinti. Savo krašto laisvę ginti prisiekiančiam kariui jokios okupacinės struktūros negali jo atpalaiduoti nuo prisiimto įsipareigojimo.

KARVEDYBA, kariauna, ginkluotė, karo mokslas ir kiti panašūs kariški dalykai bei reiškiniai kai kuriais požiūriais patenka į paradoksų sritį, į sunkiai išsprendžiamas būsenas. Kad taikos trokšta dauguma žmonių, turbūt tiesa. Ir kad dauguma kariauja – irgi tiesa. Karys fronte laukia, kad tik greičiau karas pasibaigtų; taikoje gyvenantis laukia karo, kuris gali būti vienintelis geras sprendimas ko nors siekiant. Taigi žmogus mylėdamas taiką kariauja, o kariaudamas ilgisi taikos ir ją garbina kaip pasaulyje kilniausią būseną. Nori taikos, ruoškis karui – romėnų patarimas ilgaamžis. Ir ne tiek toji taika čia pabrėžiama, kiek jėgų balansas, nes stipresnis puola silpnesnį ir tik paskutiniu atveju, siekiant savų tikslų, rizikuojama grumtis su to paties stiprumo pajėga. Besiruošiant karui problemų bei galvosūkių labai daug. Tad gal kam ir kyla klausimas, kodėl iš viso kariaujama? Kodėl žmogus žmogų žudo? Bet tos žudynės vadinamos tam tikrais vardais, joms nuosekliai ir sistemingai vykdyti yra įsteigtos specialios mokyklos, kuriose ne tik gintis, bet ir pulti mokoma. Ir vėl galime klausti, kodėl taip yra? Klausimas ne naujas. Jis senas kaip ir pačios žudynės, karais ar revoliucijomis vadinamos. Klausimas tylus, nes jokiais riksmomis žudynių nesustabdysi. Žuvis ryja žuvį – štai tikrovė, gal kiek ir atsiliepianti į keliamą klausimą. Bet žmogus, tas pasaulio valdovas, rodos, neturėtų būti panašus į ryklį. Ar jis galėtų būti kitoks? Tikriausiai, kiekviena karta šito klausia, bailsi žudynėmis ir karais, aukština taikos skelbėjus, skiria taikos premijas. Kokie kilnūs norai, kokie idealai veržiasi pro subombarduotus miestus, pro skraidančias ir mirtį nešančias raketas. Gaila. Dar nėra kitoniško pasaulio, nes nėra kitoniško žmogaus. Reikia grumtynėse mirti, kad kiti gyventų. Kas nors turi išnykti, kad kiti būtų. Tas dėsnių įprasmina ir kovotojų užduotį – nuo legendinių didvyrių iki šių dienų moderniškai ginkluotų karių. ČS

Vėliavų pakėlimas prieš Prezidentūrą Vilniuje

Ntr. V. Ramonio *Lithuanian Heritage*

Aukso dulkių švytėjimas

ANTANINA GARMUTĖ

Sena kaip pasaulis tiesa, kad auksas ir pelenuose žiba. Tik Lietuvos žemėje nėra nei aukso, nei kitų brangių metalų. Tačiau mes turime nepalyginamai brangesnių dalykų, kurie pro laiko properšas, kančių ir vargo klodus švyti neblėstančia aukso dulkių šviesa. Ir mes tampame stipresni.

Laikau rankose su meile parašytą ir išleistą knygą *Mūsų seneliai prisimena Sibiro šaltį, vargą ir badą*. Kaip joje viskas artima, suprantama, įtaigu! Esu nuo vaikystės Sibiro tremtinė, bet šio rašinio tikslas – ne recenzija, o nedidelė šios knygos ir jos šaltinio – mokinių konkurso – reikšmės ir reikalingumo analizė. Manau, kad ir patys šios priemonės rengėjai nesitikėjo, koks tai savalaikis ir be galo reikalingas renginys mūsų šiandienos Lietuvai! Kodėl? Kaip paprastai, žvelgiu iš savo “varpinės”.

Ištisus sovietinės okupacijos dešimtmečius raudonieji vandalai ir jų pakalikai tremti-

nių nelaikė pilnaverčiais žmonėmis, juos kiekviena proga niekino, žemino ir trypė. Jų akimis mes buvome šiukšlės! Grįžau iš Sibiro legaliai reabilituota ir dar nesulaukusi pilnametystės. Tik tėvai manęs laukė, bet niekas mums neleido ir kojos įkelti į atimtą namą mieste. O kaime į mūsų sodybą buvo įkelta iš kažkur atsibasčiusi triukšminga ir perdėm raudona moteriškė M. su savo vaikais. Tipiška raudonoji padugnė elgėsi bolševikiškai: sergančiam, iš kėlėjimo išleistam mano tėvukui tebuvo paliktas kampas lovai. Mudvi su mama glaudėmės vėjų perpučiamoje palėpėje prisinešę šiaudų. Mama ėjo baudžiamą – melžė pusgyves kolchozo karves. Pirmininkas vis dėlto sutiko, kad aš mokyčiausi mieste. Kitaip reaguavo raudonoji įnamė: vos man grįžus, kitą rytą ji išsirengė į miestą pas prokurorą, reikalaudama, kad šis mane areštuotų ir ištremtų “banditę” atgal į Sibirą! Neištrėmė, bet neregistravo. Vidurinę mokyklą, kaip nepilnametė, baigiau be jokios registracijos –

mokytojai buvo supratingi, jautrūs žmonės. Prisimenu graudžiai mielą momentą, kai vasarą dviračiu į mūsų kaimą atvažiavo klasės auklėtojas – padorus, mielas senosios kartos inteligentas Petras Matukas. Jis atsiprašė mano tėvų, kad neišsiuntė mano dokumentų į Švietimo ministeriją, nes medalio už gerai baigtą gimnaziją man, tremtinei, vis vien niekas nebūtų davęs...

Auklėtojas patarė siekti mokslo aukštumų: “Tai mums, lietuviams, dabar labai svarbu”. Lygiai taip pat negalėjau pasirinkti darbovietės, kai baigiau aukštąjį mokslą su “raudonu diplomu” (t.y. “labai gerai”). Tremtinė! Biografija buvo “antspauduota” neigiamai. Kartą įstaigoje savo bendradarbei, išsimokslinusiai Maskvoje, bandžiau paaiškinti, kas iš tiesų buvo Sibiro tremtiniai ir partizanai. Deja, neįtikinau. Ji fanatiškai vadino partizanus “banditais”, kurie žudė vaikus, o tremtinius – nusikaltėliais, nes “nekalto į Sibirą netrėmė”.

Nukelta į 8-tą psl.

Šiame numeryje

Atminimo ženklai, įrašyti krauju – 2 psl.

Karaliaučiaus krašte svečias iš Čikagos – 3 psl.

Laivyba ir valstybinė kalba – 4 psl.

Sedos žabangos – 5,10 psl.

“Draugo” metinis pokylis – 6 psl.

Akimirkos iš “Sugrižimai-2007” festivalio – 8 psl.

Vytautas Landsbergis grąžino skolą – 9 psl.

Lietuvių kultūros instituto suvažiavimas – 12,14 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802
E-mail: tevzib@rogers.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$60, rėmėjo - \$70, garbės - \$80. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoje - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Subscriptions: regular - \$60, patron - \$70, sponsor - \$80 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

Canada

Kibirkštis Beethoveno simfonijoje

Atsiskyrimo ir sunkumo laikotarpis Beethoveną išmokė klausyti jutimu, artimu vidiniam arba išoriniam Dievo duotam išlaisvinimui, – sakė Benediktas XVI spalio 27-osios šeštadienio vakarą po koncerto, kuriame Bavarijos Radijo simfoninis orkestras ir choras Pauliaus VI salėje atliko Beethoveno Devintąją simfoniją. Tai buvo padėka popiežiui už jo apsilankymą Bavarijoje 2006 metų spalį. Koncerto pabaigoje Ganytojas priminė, kad paskutiniąją savo simfoniją Beethovenas sukūrė 1824 metais, po atsiskyrimo ir sunkaus meto, "kuris kėsinosi uždusinti jo meninį kūrybingumą". Tačiau kompozitorius nustebino žmoniją kompozicija, pranokstančia tradicinę simfonijos sudėtį ir gale išskylančia išskirtine optimizmo ir džiaugsmo pabaiga. Šis nenugalimas džiaugsmo sentimentas nėra kažkas lengvo ar paviršutiniško. Tai pajautimas, pasiektas kova, nes tylos vienvatė buvo išmokiusi Beethoveną kitokio klausymosi būdo,

gilesnio už paprastą gebėjimą vaizduotėje patirti grojamų ar užrašytų natų garsą. Tai buvo artima jutimui, Dievo dovanojamam žmonėms, kurie gauna vidinio ar išorinio išlaisvinimo malonę.

Benediktas XVI prisiminė, kai 1989 metais, Bavarijos Radijo simfoniniam orkestrui ir chorui atliekant Beethoveno Devintąją simfoniją Berlyno sienos griuvimo proga, žodžiai *Odė džiaugsmui* buvo pakeisti į *Laisvė, Dievo kibirkštis*, taip išreiškiant daugiau nei paprastą istorinio momento jausmą. Tikrasis džiaugsmas yra išsiskynęs laisvėje, kurią tik Dievas gali suteikti. Dievas, kartais per vidinės tuštumos ir atsiskyrimo laikotarpius, budina mūsų dėmesingumą ir gebėjimą pajauti jo tylų buvimą ne vien per žvaigždžių skliautą, bet taip pat giliausiose sielos uždegose. Čia rusena dieviškos meilės kibirkštis, kuri gali mus išlaisvinti tam, kas mes iš tiesų esame. **Pagal Zenit parengė N. Šmerauskas**

Kardinolo arkivyskupo Vincento Sladkevičiaus paminklas Kaišiadorių katedros šventoriuje, pašventintas 2007 m.

Atminimo ženklai, įrašyti krauju

Esu įsitikinęs, kad praeitis – mūsų patirties lobynas, kurio negalima pamiršti. Ji nešiojamės savo širdyse, palapsniui perteikiame savo vaikams ir vaikaičiams, atsiemiam į jį dabarties kelio vingiuose, nes tai ne tik mūsų savastis, bet ir tautos istorija, Tėvynės kančios, kova dėl Laisvės, lūkesčiai ir viltys.

Atgimimo šviesos pakelti, per daugelį metų po Nepriklausomybės atgavimo, turtingiau gyvename, ryžtingiau kuriame ir įgyvendiname įvairius projektus, tad atsiranda galimybė atskleisti ir tuos praeities puslapius, kurie anksčiau buvo tabu, t.y. drąsiau ir išraiškingiau įamžiname aktyvias partizanines kovas, narsuolių už tautos laisvę siekius, jų likimus.

Dramatiškų kovų pokario laikotarpis, tragiški to meto įvykiai šį rudenį išpūdingai pagerbti, įamžinti vėl naujose vietose ir Šakių rajone. Ploksčiai iškilmingai minėjo Lietuvos laisvės armijos "Vanagų" Prano Runo būrio žuvusius partizanus. Jų kovingas būrys Sutkų girioje 1945 m. rugsėjo 12 d., atsidūręs sovietinių karo dalinių apsuptyje, buvo išžudytas. Jų atminimas š.m. rugsėjo 9 d. Tarpgiryje pažymėtas paminkliniu ženklu, o Ploksčiuose atidengtas paminklas, simbolizuojantis Vyčio Kryžių.

Slavikų seniūnija ir to krašto bendruomenė bei Šakių politinių kalinių ir tremtinių grupė, kartu su svečiais iš kitų rajonų, š.m. spalio 6 d. gražioje Liaučgirio paunksmėje atidengė paminklą savo krašto partizanams. O išpūdingiausia šventė š.m. rugsėjo 8 d. vyko netoli Griškabūdžio Auksučių kaime, pagerbiant 1947 m. žuvusius Tauro apygardos "Žalgirio" rinktinės Vyčio kuopos partizanus prie jiems skirto memorialo, kurio autorius – skulpt. Vidas Cikana ir jo sūnus Aldas.

Po šv. Mišių Griškabūdžio šventovėje, pilnutėlėje parapijiečių ir svečių iš įvairių Lietuvos kampelių, kur Mišias aukėjo klebonas kun. Nerijus Žvirblis, kilometrinių mašinų vora nuvingiavo Novos link, kur prie kelio, gražioje Suvalkijos lygumoje iš tolo baltavo savitai, kūrybiškai sukomponuotas 4 dalių paminklas su Vyčio Kryžiumi, Gedimino stulpais, iškiliu Rūpintojėlio atvaizdu ir partizanų vardais: Vytautas Svitelis-Naras, Vytautas Endziulaitis-Svajūnas, Pranas Svogūnaitis-Klevas, Adomas Tumosa-Matrosas ir Jonas Cimbolaitis-Šarvas.

Kai klebonas kun. Nerijus Žvirblis pašventino pamink-

lą, daug prasmingų minčių savo kalbose išsakė Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio štabo viršininkas Vytautas Balsys, žurnalistas Vilius Bražėnas,

mieji, buvę klasės draugai ir svečiai dar ilgai bendravo, dalinosi prisiminimais.

Šešiolikmečiai... Dar melės nepažinę... Su ginklu ran-

Paminklas – memorialas partizanams Auksučių kaime (Šakių raj.). Autorius-skulptorius Vidas Cikana deda gėlę prie savo kūrybinio darbo

Lietuvos moterų lygos pirminkė prof. Ona Voverienė, savo brolio žūtį priminė Vilniuje gyvenantis Zigmas Tumosa, kuris, iškentęs Mordovijos lagerių siaubą, iš tremties grįžęs tik 1962 m., visad jautė pareigą pažymėti savo brolio Adomo ir jo bendražygių kovas. Kalbėjo marijampolietis mokytojas Zigmas Vidrinskas, Šakių meras Juozas Bertašius, Griškabūdžio seniūnas Saulius Naumavičius, pažadėjęs saugoti šį partizanų atminimui skirtą menišką kūrinių, prižiūrėti aplinką. Apie kūrybinį įkvėpimą pasisakė paminklo autorius Vidas Cikana. Sunkiai slėpė jaudulį kalbėdamas partizanas Juozas Armonaitis, kovoje netekęs kojos, juk memoriale išvardinti partizanai – jo artimi draugai. Saliutu pagerbė žuvusius partizanus kariai, prigludo baltų gėlių krepšeliai, puokštės.

Paminklo statybą rėmė vietiniai žemės ūkio verslininkai Laima ir Aleksandras Stonkai, o pagrindinis paminklo finansuotojas ir šio renginio organizatorius – Zigmas Tumosa.

Po iškilmių grįžome į Griškabūdį, kur buvo uždegta žvakė, padėtos gėlės, skambėjo eilių posmai partizanams prie anksčiau pastatyto memorialo netoli buvusios stribų būstinės. Čia ant purvino grindinio, kaip ir daugelio kitų nužudytų partizanų, gulėjo numestas ir Vyto Endziulaičio-Svajūno kūnas. Ar galima įsivaizduoti, ką išgyveno partizano tėvas, atvestas atpažinti sūnų?

Griškabūdžio Kultūros ir laisvalaikio centre pietų metu tremtiniai, partizanai, jų arti-

kose už Laisvę, už Tėvynę... Koks pasiaukojimas! Nelengva visa tai prisiminti, o reikia – kai kurie iš jų Barzdų, Pilviškių mokyklų to meto bendraklasiai – mūsų pokario jaunystė! Tad šiame iškilmingame renginyje kartais jautėme lyg klasės susitikimo dvasią po daugelio metų (atvykome aštuoni).

Deja, jau be jų: Vytauto Žemaičio-Šermukšnio, Vytauto Šulskio-Laisvūno, Vyto Endziulaičio-Svajūno ir kitų jų bendražygių, kurių pavardės žymi paminklai. Tai priekaištas tiems, kurie žudė (juk bijo, neateina prie paminklų, nors dalis gyvena tarp mūsų). Kaip pagarba narsiems kovotojams. Kaip atminimo ženklai, įrašyti krauju.

Šauni ta mūs kartos jaunystė! Tikrai didžiulis ja gali, Jei sugebėjom nepaklysti Vingiuotam pokario kely.

(Kn. Su vyturiais 1992-159 psl.)

Janina Marcinkevičienė,
Šakiai, 2007.X.7

Tauro apygardos Vytauto rinktinės partizanų žūties vieta Marijampolės apskr., Gulbiniškių kaime

Ntr. S. Sajausko

Kaip priesaikos liepsna

Aš kartais savo mintyse paklystu –
Šuoliuoja jos per pokarį, per Atgimimą.
Regiu su šautuvais draugų jaunystę,
Suklupusių miške ar ant gimtųjų arimų.

Ne visuomet sukrūvinta pakilo,
Ne visuomet rūšiais tremties keliais sugrįžo.
Vieniems šlamėjo maldą žalias šilas,
Kitiems Igarkoj, Kazachstane rymo kryžiai.

Net nuostabu – Laisvės žvaigždė sušvito!
Trispalvės vėjyje ugninę džiaugsmą supo.
Su viltimi mes laukėm Laisvės ryto,
Tikėdami pravert jėga užčiauptas lūpas.

Paminklai žuvusiems, jų ryžtas šventas
Ir laisvas žodis, tik kovų žaizdre užgimęs –
Mūs širdyje kaip likęs testamentas,
Kaip priesaikos liepsna brangiai Tėvynei.

JANINA MARCINKEVICHĖNĖ

Karaliaučiaus krašte svečias iš Čikagos

Lietuvoje ir Karaliaučiaus krašte lankėsi Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos ir Mažosios Lietuvos fondo pirmininkas Vilius Trumpjonas. Draugija ir fondas remia lietuviškąją veiklą Karaliaučiaus krašte, finansuoja lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytojų, ansamblių vadovų, lietuviškų bendrųjų projektus. Šios paramos dėka galima organizuoti ekskursijas į Lietuvą ir po Karaliaučiaus kraštą, supažindinti su Didžiosios ir Mažosios Lietuvos istorija, kultūra, krašto šviesuoliais, aplankyti įžymius dalykus ir muziejus, švęsti Lietuvos valstybės šventes, pažymėti atmintinas datas.

Vilius Trumpjonas

Mažosios Lietuvos lietuvių draugija Čikagoje ir Mažosios Lietuvos fondas remia tradicinius Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos mokytojų dr-jos renginius: lietuvių kalbos olimpiadas, meninio skaitymo konkursus, viktorinas, lietuviškos dainos festivalį “Skambėk skambėk, lietuviška dainele”, mokytojų seminarus, metodinius užsiėmimus, moksleivių vasaros stovyklas. Parama padeda turtinti lietuviško ugdymo įstaigų mokymo bazę, įsigyti lietuviškų tautinių drabužių ir muzikos instrumentų.

Vilniuje Vilius Trumpjonas lankėsi Tautinių mažumų ir išeivijos departamente prie Lietuvos vyriausybės. Departamento generalinis direktorius Antanas Petrauskas papasakojo apie užsienio lietuvių švietimui teikiamą paramą, kalbėjo apie tai, kaip remia Karaliaučiaus krašto lietuviško ugdymo įstaigas. Susitikime dalyvavo departamento direktoriaus pavaduotoja Vida Bagdonavičienė, vyriausios specialistės Aušra Dumbliauskienė ir Vaiva Vėželytė Pokladova, besirūpinančios švietimu.

V. Trumpjoną Karaliaučiaus konsulate priėmė konsulas Viktoras Baublys ir Kultūros pareigūnas Arvydas Juozaitis. Svečias lankėsi mieste 4-ojoje vidurinėje mokykloje, apžiūrėjo lietuvių kalbos kabinetą, aptarė problemas.

Senajame Rusijos valstybiniame J. Kanto universitete svečią priėmė prorektorė Kuks Irina Jurjevna. V. Trumpjonas apžiūrėjo naujai įrengtą lietuvių kalbos kabinetą, susitiko su studentais. Karaliaučiaus Šv. Šeimynos šventovėje svečias susitiko su klebonu kunigu Anupru Gauronsku, lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytojais, L. Rėzos lietuvių kultūros draugijos pirmininke Laima Meščerikova.

V. Trumpjonas lankėsi Įsrutyje (Černiachovske). Šio miesto regioninėje socialinėje pedagoginėje kolegijoje svečią iš Čikagos priėmė kolegijos direktorius Komarnickij Jurij Jaroslavič, dėstytojos Irena Kiudulienė ir Onutė Druseikaitė. Svečias apžiūrėjo rudenį atidarytą lietuvių ir lenkų kalbų metodinį centrą; pabuvojęs 13-ojoje mokykloje-internate, apžiūrėjo lietuvių kalbos kabinetą, kuriam sukaupia nemažai medžiagos lietuvių kalbos mokymui.

Kita aplankyta vieta – Gumbinė (Gusevas). V. Trumpjonas pabuvojo miesto 5-ojoje vidurinėje mokykloje, kur lietuvių kalbos ir etnokultūros fakultatyvą dėsto mokytoja Irena Tiriuba, vadovaujanti ir lietuviškam ansambliui “Nadrūvelė”. Lietuviškai veikia mokykloje atiduota senoji salė; čia rengiamos parodos, rodomi sukaupiti apdovanojimai. Lietuviškai audžia ir pina juostas. Ansamblis turi nemažai muzikos instrumentų.

V. Trumpjonas pabuvojo ir kitose įžymiose Mažosios Lietuvos vietovėse, aplankė Rambyną, užkopė ant kalno, kur senovėje buvo lietuvių alkavietė, laikoma šventa vieta. Nuo kalno atsiveria graži panorama, puikus vaizdas į Nemuno slėnį. Ant Rambyno šventės švęsdavo lietuvininkų draugijos, vadovaujamos įžymių šio krašto žmonių – Vydūno, Martyno Jankaus. Čia skambėdavo lietuviškos dainos, vykdavo teatralizuoti vaidinimai, degdavo aukuras.

Prie Rambyno kalno prigludęs regioninis parkas, užimantis daugiau kaip 4,000 ha. Jame auga apie 700 įvairių augalų, 500 grybų, gyvena

200 rūšių paukščių, nemažai jų įrašyta į Lietuvos Raudonąją knygą. Parkas – tai Mažosios Lietuvos etnokultūrinio paveldo dalis. Rambyno apylinkės nuo 16 š. tapo įžymiu lietuviškos kultūrinės veiklos centru.

Garbus svečias lankėsi M. Jankaus muziejuje Bitėnuose, apžiūrėjo jo rodimus. Kai Didžiojoje Lietuvoje buvo uždrausta lietuviška spauda, Bitėnai tapo svarbiu lietuviškos spaudos leidimo ir platinimo centru. Labiausia Bitėnus išgarsino spaustuvininkas Martynas Jankus, gimęs ir ilgai gyvenęs Bitėnuose, vadinamas Mažosios Lietuvos patriarchu. Spaustuivė į Bitėnus perkelta iš Tilžės, joje leidžiami laikraščiai, spausdinamos knygos. M. Jankaus muziejus Bitėnuose veikia nuo 1981 m. Visus žavi netoli muziejaus, paupyje, įsikūrusi baltųjų gandrų kolonija.

Svečias pagerbė Mažosios Lietuvos šviesuolius, amžinam poilsiui atgulusius Bitėnų kapinaitėse, kurios įrengtos tarp Bitėnų kaimo ir Rambyno kalno. Jos tvarkomos pagal šio krašto tradicijas. Įeinančius į kapines pasitinka gražūs vartai, tolyn veda takelis, prie įėjimo

Filosofa, visuomenės veikėjo Vydūno kapas Bitėnų kapinėse

Ntr. iš leidinio *Protected areas in Lithuania*

pastatytas paminklas poetui Kristijonui Donelaičiui. Šių kapinaičių kaip Mažosios Lietuvos panteono projektą parengė architektai Marija ir Martynas Purvinai. Kapinių ramybėje ilsisi žurnalistas, muziko, visuomenininko Valterio Kristupo Banaičio, rašytojo, filosofo, visuomenės veikėjo Vydūno, Martyno Jankaus palaikai, pervežti iš Vokietijos. Bitėnų kapinėse palaidota lietuvininkė Elena Grigolaitytė Kondratavičienė, daug prisidėjusi prie šių kapinių išsaugojimo. Jiems pastatyti mediniai krikštai.

V. Trumpjonas Pagėgių apskrities Vilkyškių apylinkėje apžiūrėjo gamtos paminklą – didžiąją eglę, vadinamą Raganų egle. Ji išaugo iki 32 m. aukščio, turinti apie 150 metų, išsišakojusi į 18 šakų-kamienų. Pasakojama, kad senovėje joje vietoje rinkdavosi raganos ir eglė išaugo iš vienos raganos paliktos šluotos, todėl pavadinta tokiu vardu.

Svečias Klaipėdoje susitiko su Mažosios Lietuvos seimelio nariais, Mažosios Lietuvos fondo atstove Lietuvoje Rūta Mačiūniene, Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto direktore Silva Pocyte. Pagėgių “Senoje girioje” su V. Trumpjonu susitiko Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytojai, pabendravo su svečiu, aptarė aktualius klausimus, projektų finansavimą, Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos teikiamą paramą. Susitikimą organizavo mokytojas Jonas Glinskis, finansavo Karaliaučiaus krašto lietuvių bendruomenės pirmininkas Sigitas Šamborskis.

Mokytojai, dirbantys Karaliaučiaus krašte, dėkoja Viliui Trumpjonui, Mažosios Lietuvos lietuvių draugijai ir Mažosios Lietuvos fondui už teikiamą paramą, be kurios lietuviška veikla šiame krašte nebūtų tokia paveiki.

E.A. Bukontienė,

Karaliaučiaus krašto Kraupiško (Uljanovo) vidurinės mokyklos lietuvių kalbos mokytoja

SAVAITĖ LIETUVOJE

Aplankė karius

Gen. John Craddock, NATO pajėgų Europoje vyriausiasis vadas, lydimas NATO ambasadoriaus Lino Linkevičiaus, NATO civilinio atstovo Afganistane ambasadoriaus Daan Everts, NATO karinio k-to seniūno brig. gen. E. Mažeikio ir kitų, spalio 30 d. susitiko su Afganistano Goro provincijos atkūrimo grupės vadu plk. Daliumi Polekausku ir misijos atstovais. Anot Lietuvos specialiosios misijos vadovo pavaduotojo Tomo Urbono, Lietuva yra prisiėmusi išpareigojimą prisidėti prie Goro provincijos plėtos, pradeda įgyvendinti projektus, kuriais siekiama sustiprinti administracinius, teisėsaugos, sveikatos sistemas ir kitų sričių pajėgumus. Goro provincija yra laikoma viena saugiausių, bet ir skurdžiausių provincijų. Lietuvos misija veikia nuo 2005 m. birželio mėnesio.

Saugos naikintuvai F-16

Baltijos oro erdvę saugoje Rumunijos kariai, spalio 31 d. misiją perdavė Portugalijos karinėms oro pajėgoms. Pasikeitimo iškilmėje dalyvavo Lietuvos krašto apsaugos ministeris Juozas Olekas, Rumunijos ir Portugalijos ambasadoriai, Lietuvos kariuomenės ir aviacijos bazės vadovybė, karinių pajėgų atstovai bei kiti svečiai. Portugalijos dalinį sudaro 70 karių. Baltijos oro erdvės misiją vykdė Belgijos, Danijos, D. Britanijos, Norvegijos, Olandijos, Vokietijos, JAV ir Lenkijos kariai.

Bręsta permainos?

Seimo pirmininko pavaduotojas Gintaras Steponavičius, vienas iš Liberalų sąjūdžio vadovų, teigia, kad jo partija suklydo paremdama buvusio prezidento Rolando Pakso liberaldemokratų ir tuo padėjusi Juozui Imbrasui tapti Vilniaus meru. Šiuo metu vykstančios derybos su konservatoriais siekiant sudaryti stipresnį dešiniųjų bloką. Taipgi G. Steponavičius teigiamai įvertino Europos komisijos narės Dalios Grybauskaitės kandidatūrą 2009 metų prezidento rinkimuose.

Svarbi tarnyba

Žimantas Pacevičius, naujasis Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) vadovas, savo darbą pradėjo spalio 17 d., pakeitęs Povilą Malakauską, tapusį Valstybės saugumo departamento (VSD) gen. direktoriumi. Ž. Pacevičius, po susitikimo su prezidentu V. Adamkumi, spalio 25 d. pareiškė esąs pasiryžęs tęsti pradėtus darbus. Pagrindinė šiuo metu STT užduotis – nustatyti priežastis, skatinančias korupcijos plitimą, teikti informaciją institucijoms, kurios turi įgaliojimų atitinkamai taisyti teisės ak-

tus. Tai pabrėžė prezidentas, teigdamas, kad “aktyvūs veiksmai duoda ne tik akivaizdžius rezultatus, bet ir padeda formuoti visuomenėje nepakantumo korupcijai atmosferą”.

Geri ryšiai

Lietuvos ambasadorius Artūras Žurauskas spalio 25 d. įteikė skiriamuosius raštus Bulgarijos prezidentui Georgijui Parvanovui, kuris pasidžiaugė sustiprėjusiais Lietuvos ir Bulgarijos ryšiais ir padėkojo už Lietuvos paramą Bulgarijai stojant į Europos sąjungą, pabrėžė, kad Lietuva esanti didžiausia prekybos partnerė Baltijos valstybėse. Ambasadorius Žurauskas taipgi Lietuvai atstovauja Graikijoje ir Albanijoje. Gyvena Atėnuose.

Lietuva ir Meksika

Lietuva ir Meksika diplomatinis santykius užmezgė 1991 m. lapkričio 5 d. Nuo to laiko prasidėjo abiejų šalių verslo ir kultūriniai mainai, apie kurių suaktyvinimą spalio 24 d. kalbėjo Meksikos prezidentas Felipe Calderon Hinojosa ir jam skiriamuosius raštus įteikęs Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikai Audrius Brūzga. Pokalbyje prisimintos ir dvi suaktyvintos – 2009 m. Lietuvos vardo tūkstantmetis ir 2010 m. Meksikos nepriklausomybės 200 metų. Prez. F. Calderon pareiškė, kad Meksika domisi prekybos su Europos sąjungos šalimis plėtoje. Ambasadorius A. Brūzga supažindino Meksikos prezidentą su spalio 10-11 dienomis Vilniuje vykusia energetikos saugumo konferencija ir jos rezultatais.

“Stinger” raketos

Motorizuotosios pėstininkų brigados “Geležinis vilkas” oro gynybos baterijos pratybose Rukloje lapkričio 5 d. buvo pristatytas JAV gamybos priešlėktuvinės gynybos kompleksas “Stinger”. Tai raketa, galinti sunaikinti taikinį 5 km atstumu ir 3 km aukštyje. Apmokymus šią vasarą atliko JAV instruktoriai. Pristatyme, be krašto apsaugos ministerio J. Oleko ir aukštųjų Lietuvos kariuomenės vadų, dalyvavo JAV ambasadorius John A. Claud ir jo pavaduotojas dr. Damian.

Ignalinos reikalai

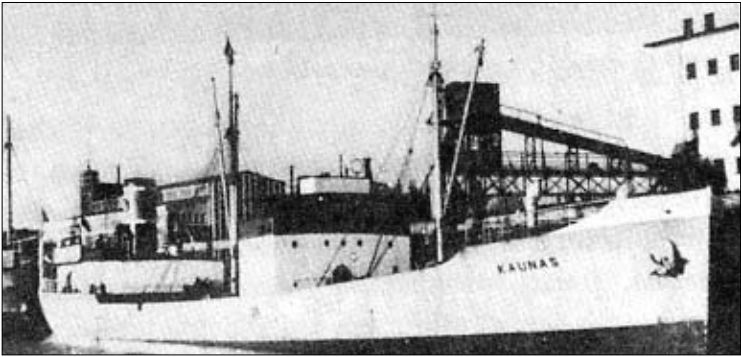
Lietuva yra išipareigojusi iki 2009 metų uždaryti ir antrąjį atominės elektrinės bloką. Tačiau žiniasklaidoje vis daugėja pranešimų, kad vyriausybė ruošiasi aukščiausio lygio deryboms dėl uždarymo pratęsimo. Pasak G. Kirkilo, derybas su Europos sąjunga verta būtų pradėti tik po to, kai bus galutinai susitarta dėl naujo reaktoriaus statybos. Uždarius anksčiau, tektų naudoti labiau orą teršiančią energijos rūšį. **Inf.**

BRONYS STUNDŽIA

Nors buvo bandyta atsiimti Klaipėdą ir įsigyti laivų, bet nepasikeitusi Didžiosios Lietuvos kunigaistystės jūrinė politika nebuvo palanki. Gavom tik trumpą pajūrio ruožą, ir teko pasilikti žemdirbių tauta. Kadangi iš tolimos praeties netenka stiprybės ieškoti, tad reikia persikelti į netolimus laikus.

1918 m. paskelbus nepriklausomybę iš carinės Rusijos teko paveldėti kelis kapitonus ir kelis karinio laivyno karininkus, bet jokio uosto, nes ir Šventoji, priklausiusi Kuršo gubernijai, atiteko latviams. Laimė, kad kai kurie kapitonai ir karininkai buvo neramūs. Jie žinojo, kad valstybei, prieinančiai prie jūros, reikia laivų ir jūrininkų. 1920 m. su JAV lietuvių kapitalu buvo įsteigta “Lietuvos garlaivių bendrovė”, ir 1921 m. į prancūzų valdomą Klaipėdą įplaukė burlaivis “Jūratė” su iki tol nematyta trispalve vėliava. Kitas tos bendrovės burlaivis “Kastytis” pasirodė jau išvauduotoje Klaipėdoje. Abu burlaiviai buvo registruoti upių uoste Jurbarkė. Nemunu plaukiojo ir keli šios bendrovės garlaiviai. Neturint uosto, patyrusių jūriniame versle vadovų, abu burlaiviai buvo nuostolingi. Burlaiviui “Jūratė” kurį laiką vadovavo kpt. J. Andžejauskas, o įguloje buvo keli lietuviai.

Prancūzams valdant Klaipėdą, vietiniai vokiečiai, gal

Vienas iš prieš Antrąjį pasaulinį karą plaukiojusių prekybos laivų, kurie buvo naudojami nereguliariam susisiekimui tarp mažesnių uostų Ntr. iš MLE II t.

net su Lenkijos parama, norėjo tą sritį paversti “laisvu miestu”. Buvo net gavę iš gubernatoriaus gen. Odry leidimą laivuose iškelti raudonai geltoną vėliavą. Klaipėdoje nuo 1868 m. laikėsi “A.H. Schwedersky Nacht” bendrovė, kuri 1923 m. turėjo 3 laivus, kuriuos vėliau pardavė ir 1929 m. įsigijo kitus “Friesland”, “Holland” ir “Golland”. Bendrovė “E. Krause” turėjo garlaivį “Stephanie”, kuriame plaukiojo ir keli lietuviai.

Atgavus Klaipėdą 1923 m., Kaune prie Aukštesnės technikos mokyklos buvo įsteigtas jūrininkystės skyrius. Ten mokslas tęsėsi vienerius metus ir dalis mokinių buvo pasiūsti atlikti praktiką į Suomijoje esančius kpt. Eriksono burlaivius. Kita dalis mokinių įsidarbino užsienio laivuose. Burlaiviai dažniausiai plaukdavo į Australiją ir gabeno kviečius į Europą. Keletas pasiekę Australiją ten ir pasiliko, o likusieji atlikę praktiką buvo nukreipti į Suomijos

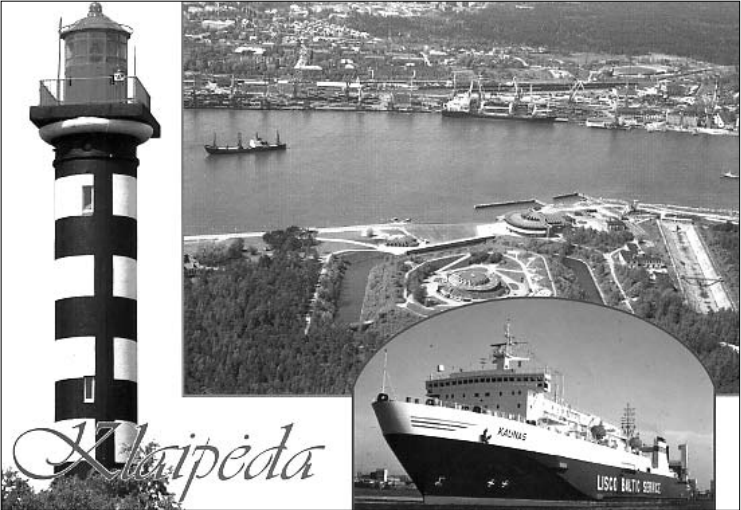
Laivyba ir valstybinė kalba

Abo navigacijos laivedos institutą, kurį baigę gavo kapitonų diplomus, bet ne pareigas. Norint gauti kapitono vietą reikėjo ilgiau plaukioti kapitono padėjėju. Kai kurie įsidarbino uoste ir uosto laivuose, o kitiems teko kitur darbo ieškoti. 1935 m. pradėjus kurti tautinį laivyną, beveik visi turėję kapitonų diplomus ar atlikę praktiką, tapo kapitonais arba padėjėjais.

Žlugus “Lietuvos garlaivių bendrovei”, 1928 m. Kaune susidarė nauja bendrovė “Lietgar”, kurios pirmininku tapo buvęs kariuomenės vadas gen. S. Žukauskas. Ši bendrovė įsigijo du garlaivius, kuriuos pavadino “Klaipėda” ir “Palanga”. Vienaime padėjėju plaukiojo kpt. T. Reingardas. Tuo metu prasidėjo pasaulinis ekonominis nuosmukis, laivai atpigo, sunku buvo gauti krovinių, negavo iš valstybės pažadėtų įsivežamų prekių. Neįstengė apmokėti išlaidų ir mokesčių, todėl teko laivus perleisti stambesniems akcininkams. Kita bendrovė “Sandėlis” nupirko laivą “Lydis”, bet esant panašiai kaip ir “Lietgar” būklei laivą prarado ir tik 1937 m. įsigijo laivą “Neringa”, kuris plaukdamas į Klaipėdą ties Juodkrante nuskendo. Laivas “Nida” nuskendo Bosnijos įlankoje, o “Ventą” pagrobė karui prasi-dėjus vokiečiai.

Laivininkystėje kuriant tautinį laivyną persilaužimas įvyko 1935 m. rugpjūčio mėn., kai bendrovė “Maistas” išsi-nuomojo, o gruodžio mėn. nu-pirko du laivus – šaldytuvus “Rimfrost” ir “Barfrost”, kuriuos pavadino “Kretinga” ir “Utena”. Šitą žingsnį paska-tino Lietuvos valdžios bandy-mas sutramdyti Klaipėdos srities nacionalsocialistus ir jų žymiausius vadovus pasodinus į kalėjimą. Vokiečių valdžia nutarė Lietuvą paspausti ir atsisakė pirkti žemės ūkio gaminius. Reikėjo ieškoti naujų rinkų, kurias tik jūrų keliais buvo galima pasiekti. Tautinio laivyno kūrimo pradininku reikia laikyti “Mais-to” padalinio “Lietuvos eks-portas” direktorių plk. V. Gru-dzinską. 1936 m. nupirkus dar vieną laivą “Maistas”, pradėta gaminius gabenti savo laivais ir duoti darbo saviems jūrei-viams. Netrukus trys akcinės bendrovės “Maistas”, “Liet-ūkis” ir “Pieno centras”, taip pat prisidėjus valstybei, įsteigė laivininkystės bendrovę “Lie-

tuvos Baltijos Lloydas”, kuri perėmė iš “Maisto” tris laivus ir ėmė pirkti kitus. Tai buvo laivai “Marijampolė”, “Kaunas”, “Panevėžys”, “Šiauliai”, “Trakai”, o “Maistas” parduo-

Klaipėda

Ntr. V. Karaciejaus

tas Argentinai. Prekės buvo pastoviai gabenamos į Angliją, Olandiją ir Belgiją, kartais užsukant ir į Prancūziją. Šalia jūrų laivininkystės “Lietuvos Baltijos Lloydas” turėjo savo upių laivyną ir statyklas Nemune. Prasidėjus karui ir užgriuvus okupacijai, keturi laivai buvo nuskandinti, likusius perėmė sovietų valdžia, o laivas “Trakai” surūdijo Niujorko uoste. Taip Lietuvos laivai ir vėliava dingo iš jūrų.

Karas ir okupacija

Pasibaigus Antrajam pasauliniam karui, sovietinė imperija pajūriu labiau pasistūmėjo į Vakarus. Norint turėti saugų užnugarį, reikėjo Baltijos kraštus kolonizuoti. Iš pagrindų buvo jau surusinti Rytprūsiai, iš dalies Estija ir Latvija. Lietuvoje lengviausiai sekėsi kolonizuoti Klaipėdos sritį, nes iš ten naciai iškraustė gyventojus į V. Vokietiją. Pasistengta ten palikti demobilizuotus kareivius, o vėliau pasipylė srautas iš visos imperijos. Jiems buvo teikiamos visokios lengvatos – nauji butai, geresni darbai. Lietuvų rankomis buvo atstatytas uostas, sukurtas prekybos ir nemažas žvejybos laivynas, Jūreivystės mokykla, kur mokslas vyko rusų kalba. Lietuviai, kurių mokykloje buvo mažuma, mokslą baigę būdavo išsiunčiami į Murmanską, Vladivostoką, Nikolajevą, kur dažnai vesdavo ruses, greičiau gaudavo ant rankovės kapitono ketvirtą baltą juostelę ir su Lietuva nebeturėdavo ryšio.

Vėl nepriklausomi

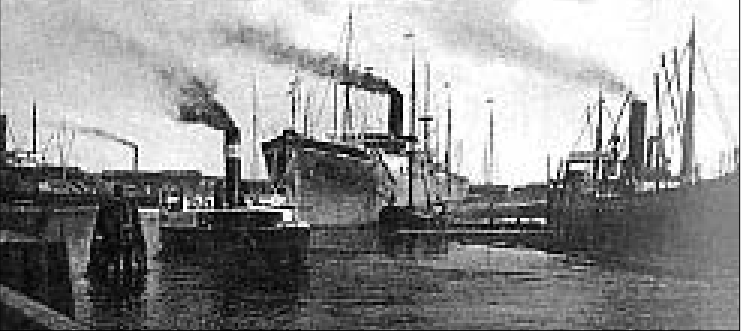
Atstačius nepriklausomybę, iš sovietų imperijos Lietuva paveldėjo, nors ir nebe pirmos jaunystės, nedidelį preky-

bos ir nemažą žvejybos laivyną. Prekybos laivynas buvo priskirtas prie Susisiekimo, o žvejybos – prie Žemės ūkio ministerijos. Ūkininkų, neišmanėlių ir sukčių valdomas

žvejybos laivynas vardu “Jūra” beveik 200 laivų buvo sunaikintas ir valstybei padaryta šimtai milijonų litų nuostolio. Prekybos laivynas, valdomas apdairaus kapitono, išsilaikė ir dalį jo, privatizavus keltus, dirba iki šiolei “LJL – Lietuvos jūrų laivininkystės” vardu.

Jūreivystės mokykla buvo prijungta prie įsikūrusio Klaipėdos universiteto, paversta kolegija, ir jau ten dėstoma lietuviškai, bet, deja, studentų daugumą (apie 90%) sudaro rusakalbiai. Ne taip, kaip pirmosios respublikos laikais, dabar lietuvių jaunimas nesi-veržia į jūrą, geriau emigruoja, išitraukia į visokius verslus ar siekia dirbti “nomenklatūros” eilėse. Dabar tautoje nebeskleidžiamos jūrinės idėjos, niekas neragina lietuvių artėti prie jūros ar į jūrą. Nėra ir tokių jūrinių veikėjų kaip gen. T. Daukantas, gen. V. Nagius, dr. J. Šliupas, prof. K. Pakštas. Tada ėjo mėgstamas žurnalas *Jūra*. Per 20 metų pasirodė tik vienas jūrinis leidinys, tai prof. T. Šulco knyga apie laivų statybą.

Sovietiniais laikais pasirodė keletas knygų apie darbą ir poilsį jūroje, tačiau jokių vadovėlių neišleista, nes buvo sakoma, kad visi moka rusiškai, o ta kalba visokių vadovėlių netrūksta. Gal todėl sovietiniais laikais ir dar iki šiol Lietuvai priklausančiuose laivuose vyrauja rusų kalba vartojami olandiškai-rusiški jūriniai terminai-įvardai. Tie terminai-įvardai taip pat įsitvirtinę ir karinėse jūrų pajėgose. Jūrinės valstybės turi savus tautinius terminus, o ryšiams jūroje su kitų kraštų laivais naudoja tarptautinę anglų kalbą ir angliškus terminus.

Klaipėdos žiemos uostas iki 1939 m.

Ntr. iš V. Raševskio rinkinio (MLE II t.)

1939-40 m. mokomoje karinio laivo “Prezidentas Smetona” karininkas jūrų lt. R. Nakas, baigęs Prancūzijoje jūrų karo mokyklą, paruošė pirmą lietuvišką jūrinį žodyną, kuris atėjus okupantams, nebuvo išspausdintas. Atgavus nepriklausomybę ir žodyną suradus, papildžius bei pridėjus angliškus jūrinius terminus, Toronte susidariusio Jūrinės knygos fondo pastangomis buvo Lietuvoje išspausdintas, o antroji laida – Toronte.

Šiam žodynėliui pasirodžius, Klaipėdoje buvo išspausdinti du žodynai, kuriuose buvo tiek lietuviškumo, kad prie rusų naudojamų terminų-įvardų pridėtos lietuviškos galūnės, kaip antai: “švartovka-švartuotė” – laivo prisirišimas, “škafut-škafutas” – denio vieta tarp dviejų stiebų, “brašpil-brašpilis” – inkaro trauktuvai. Iš audros padarytas “štormas”, kelionė – reizas, “linkor’as” – rusiškai linijinis laivas, lietuviškai – kauty-nių laivas.

Su Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos parama Klaipėdoje 2005 m. išleista tolimos laivybos kapitono inž. Viliaus Pakalniškio knyga *Lai-vybos sąvokų aiškinimas*. Šiame apie 400 puslapių leidinyje yra apie 3,500 lietuviškų jūrinių terminų. Praktiniam vartojimui šie terminai turi atitikti tarptautinius anglų kalba vartojamus terminus, todėl dabar kpt. V. Pakalniškis baigia ruošti lietuviškai-anglišką jūrinių terminų žodyną. Išleimu apsiėmė rūpintis iš Toronto į Bostoną perkeltas “Jūrinės knygos fondas”. Žodyno išleidimas yra tęsinys kovos už lietuviškumą, nes kaip minėjau dar iki šiolei Lietuvai priklausančiuose laivuose vyrauja rusų kalba. Gal ir stebėtis nereikėtų, nes ne lietuviai sukūrė prekybos ir žvejybos laivynus ir jiems vadovavo. Pagal 1993 m. duomenis Lietuvoje buvo apie 170 kapitonų ir jų padėjėjų, tačiau tik 35 lietuviai. Visi jie yra baigę rusišką jūreivystės mokyklą. Reikia pripažinti, kad kai kuriems iš jų lietuviškumas nėra svarbus, nes sovietinis paveldas Lietuvoje giliai įsišaknijęs, be to, trūksta tautinės savigarbos ir patriotiškumo.

“Jūrinės knygos fondas” savo veiklos metu Toronte išleido 3 laidas vadovėlio *Burės ir varikliai* ir apie 300 knygų sovietiniais laikais pasiuntė Lietuvos buriuotojams, o atstačius nepriklausomybę paskutinės laidos 400 minėto vadovėlio padovanota jūros skautams ir buriuotojams. Taip pat padovanota išleistas pasiskaitymui knygos *Septyniose jūrose* ir *Jūrų suvilioti*.

Dabar Bostone įsisteigusio “Jūrinio knygos fondo” laukia didelis užmojis išleisti profesionalams ruošiamą jūrinį žodyną. Laukiama visuomenės paramos. Norintys gauti daugiau žinių ar paremti, gali kreiptis į Fondo sekretorių Joną Limantą, 79 Shaw St., Braintree, MA 02184, JAV. Tel. 781 849-8543.

ATSIMINIMAI

G.P.U. šėtoniška klasta savanoriškai sukviesti išlikusius Lietuvos partizanus ir juos Raudonosios armijos pagalba sunaikinti, artinosi prie Šimonių; vietiniai partizanai šaukėsi iš Kupiškio pagalbos. Šimoniečiai priešinosi. Šaudė iš ko ką turėjo, iš įvairių šautuvų. Vienam kovotojui užspringo šautuvas. Raudonarmietis artinosi prie jo. Jaunam kovotojui nieko kito neliko tik bėgti. Laimingai paspruko – matyt, kariškis buvo lietuvis, kad nešovė. Kupiškėnų pagalba nebuvo sėkminga, tekančios saulės šviesoje matėsi eilės siluetų, slenkančių į vakarus. Saujelei partizanų nebuvo prasmės priešintis Raudonajai armijai. Pasitraukėme. Suradome porą pastočių. Iš Palėvinės pieninės prisikrovę sviesto dėžių, skubėjome Žagarės link. Papildomai iš Kupiškio kariuomenės sandėlių prisikrovėme sprogstamos amunicijos. Laimei, bemindžiojant padegiklius nesprogo, kitaip būtų pusė miestelio nunešę į laukus. Poilsui pasirinkome daržinę ir kaip užmušti miegojome, o leitenantas budėjo ir prikėlė, nes rusų žvalgai jau mus aplenkė, likome užnugaryje. Pirmyn! Sustojome netoli Sedos, dvarelyje. Vyrai maudėsi tvenkinyje kartu su varlėmis, o aš stovėjau sargyboje apsirengęs lietuvių kariuomenės uniforma. Staiga atskuba ginkluoti policininkai ir civiliai suimti “banditų”. Stovėjau kaip tikras kareivis, raitelis su ilga miline ir parengtu šautuvu. Policijos vadovas, pamatęs, kad Lietuvos kareivis, pasikalbėjome ir grįžo į Sedą.

Po poros dienų ir vėl dele-

Sedos žabangos

J. GREIČIŪNAS

gacija, ir jau pažįstami veikėjai, apsikabinę granatomis kviečia stoti į kariuomenę, į Sedos pulkus. Mūsų atsakymas: jeigu vokiečiai nesulauko, tai mes tikrai nesustabdysime tų ginkluotų masių. Praėjo diena ar kita ir vėl grupė, bet jau nekviečia, bet reikalauja stoti į pulkus, jungtis prie mūsų arba atsiųsime daugiau karių ir nuginkluosime jus. Negirdėta, kad vienas dalinys partizanų jėga nori prijungti prie savojo kitą būrį. Argi pradėsime kariauti su savais. Pasiekėme Sedą. Čia nesimato tos kariuomenės. Vaikšto keli uniformuoti, pabėgę iš rytų ar vakarų kariuomenės. Daug čia civilių ieško valgyti. Na, vyrukai, reikia steigti virtuvę. Kas į kaimą, kas į miestą, kas pas ūkininkus. Surado kiaulę, daržovių ir kruopų, žinoma, ir katilą; viskas atvirame lauke. Vokiečių patrankų sviediniai iš kažkur švilpė virš galvų į priešų pusę. Kur gi ta mūsų kariuomenė? Žiūriu, tik prieštankinė patrankėlė; viskas veikia ir šovinių krūva; pro šalį eina kapitonas ir leitenantas, kalbasi, čia bus geri kariai. Bet jų per mažai. Susigrupuojame gera kuopa ir dainuodami, be šautuvų, žygiuojame po miestelį ir kaimus, telkdami naujus karius. Atsirado gana daug patyrusių Lietuvos karių; viršilų, puskarininkių ir eilinių. Dabar jau atrodo, kad gal ir yra kariuomenės, skaičius gana gražus,

bet ginklų kaip ir nėra.

Įsakymas iš vyriausio štabo – užimti frontą. Vyrai suko galvas: ką nusivežti į frontą. Susidarė gana ilga vilkstinė vežimų: šiaudų, šieno ir maito. Atrodė, kad tikrai užmaskuoti tankai ir patrankos artinosi prieš link. Ženklas sustoti ir suktis atgal į laukus. Laimingai, nė vieno šūvio iš Raudonosios armijos pusės. Gal jiems atrodė, kad tie vežimai, apdengti šakomis ir šiaudais, tikrai sunkieji ginklai. Vyrai kasė apkasus, leitenantas su grupe ėjo į miškelį pasižvalgyti, gal ir ten jų yra. Su dviem vyrais bėgame prie pušynėlyje esančio namelio. Ramu. Viduje nieko nėra, tik rusiškų žurnalų ir makorkos kvapas. Reiškia, buvo ir pabėgo namelio priedangoje. Vadas pagyrė už gerą žvalgybą ir pasiuntė mane į Sedą su pranešimu, kad frontas užimtas priešingoje upės pusėje. Visai sutemo, majoras Urbonas sako, kad galiu čia nakvoti. Ačiū vade, turiu grįžti į frontą. Kaip gi žinos, kad pranešimą gavote. Klampoju, lynoja, tamsu nieko nesimato, dviratis aplipo moliu, nešu jį ant pečių. Nors ir basas, bet takelio nebejaučiu, netikras kur esu ir kur einu. Netoliese šuo sulojo. Einu pasiklausti. Kur sustoję Lietuvos kariuomenė, kaimo pavadinimo nežinojau. Ūkininkas papasakojo, tad ir vėl einu. Staiga išsauna šviesos raketas, krentu ant žemės ir slepiu dviratį, nes kai kurios dalys blizga ir gali mane pastebėti. Paaiškėjo kur esu, išgirdau ir slaptažodį – atsakiau, apsidžiaugiau.

Nukelta į 10-tą psl.

Lietuvos kariai laiko tėkmėje. Iš k. viršuj – pėstininkų leitenantas, viršila ir eilinis 1931-1934 m.; partizanai – St. Rekašius-Darius, Povilas Bagdonas-Atlantas, kiti du neatpažinti; šių dienų kariai Afganistano misijoje

Ntrs. iš žurnalo *Karys*, nr.1, 2007

KANADOS ĮVYKIAI

Mažinamos kainos

Kanadoje ši rudenį sukurtas rekordinis naujų darbo vietų skaičius. Nedarbas visoje valstybėje siekia 5.8% – tai pats geriausias užimtumo rodiklis per pastaruosius tris dešimtmečius. Daugiau kaip 4% padidėjo bendras valandinis atlyginimas. Pats didžiausias užimtumas Alberta provincijoje. Čia nedarbas siekia tik 3.4%. Dar tebeauganti dolerio vertė pirkėjams leidžia tikėtis dovanomis turtingų artėjančių švenčių. Bandydami sustabdyti didėjančias pirkėjų keliones į JAV, “Walmart”, “Zellers”, “Sears” parduotuvės pasirinktinai mažina prekių kainas. Automobilių prekybos centrai sumažino kainas kai kuriems Kanadoje pagamintiems automobiliams.

Kanados užsienio reikalų ministeris P. MacKay, lankydamasis Afganistane, išreiškė susirūpinimą neramumais Pakistane ir prezidento Musharraf veiksmams. Jis pabrėžė, kad bet kokia prievarta prieš teisėtą valstybės organizaciją ir jos piliečius prieštarauja demokratijos principams. Neramumai ir įtampa Pakistane sukelia papildomą pavojų Kanados kariams, jų atliekamai misijai. Kanados vyriausybės atstovas paragino Pakistano vyriausybę kuo greičiau sugrąžinti taiką sambūvį ir ruošti demokratiniams rinkimams.

Konservatorių vyriausybė taisy naująjį rinkimų įstatymą. Pagal jį balsuotojai privalo rinkimų komisijai pateikti du asmens pažymėjimus. Viename iš jų turi būti nurodytas gyvenamasis adresas – gatvė, namo numeris. Bet beveik 1 mln. Kanados šiaurės gyventojų, daugelis iš jų – indėnai, gyvenantys rezervatuose, neturi nei gatvės pavadinimo, nei namo numerio. Jiems adresą pakeičia pašto dėžutės nr. Pagal naują įstatymą jie neturėtų teisės balsuoti. Pataisos leis jiems vietoje adreso įrašyti pašto dėžutės numerį.

Niekaip iš politinio aki-račio nedingsta buvusio konservatorių vyriausybės ministro pirmininko B. Mulroney istorija. Liberalai reikalauja, kad konservatorių vyriausybė pradėtų tirti Vokietijos verslininko K. Schreiber pareiškimus, kad jis tuometiniam ministeriui pirmininkui yra sumokėjęs 300, 000 dol už galimybę gauti norimus užsakymus verslui plėsti. B. Mulroney buvo išteisintas, vyriausybė viešai atsiprašė už nepagrįstus kaltinimus. Teismas jam paskyrė 2 mln. išmoką už patirtus nemalonumus. Tačiau buvęs valstybės vadovas nutyli apie vokiečių verslininko K. Schreiber kaltinimus. Dabartinė konservatorių vyriausybė tvirtina, kad lygiai taip pat galima kaltinti buvusius liberalų valstybės vadovus J. Chretien ir P. Martin veiksmams ir

sandoriais, siekiant asmeninės naudos.

Kanados transporto ministerija leido parduoti Kanadoje elektrinį automobilį ZENN (*zero emission, no noise*). Šis automobilis gavo valstybinį saugos ženklą. Tai reiškia, kad naujasis modelis atitinka visus Kanados automobilių saugumo reikalavimus. Automobilius gamina “Motor Company” Kvebeko provincijoje. Jis tokio pat dydžio kaip *mini-Cooper*, kainuoja 14,000 dol. Elektrinis automobilis parduodamas JAV, Meksikoje, Europoje, ir jis važiuoja 40 km per valandą greičiu. Tai miesto sąlygoms pritaikytas automobilis.

Kvebeko greitkelis-20, vedantis iš Montrealio į Ontario provincijos pasienį, pavadintas “Atminties keliu”, pagerbiant karo veteranų ir dabartinių žuvusių karių atminimą. Kvebeko premjeras Jean Charest, lankydamas veteranus, pabrėžė, kad tai padaryta pasiūlius visuomenei. Tai jau antrosios tokios kelio vardynos. Vasarą Ontario provincijos vyriausybė, pageidaujant daugeliui kanadiečių, “Didvyrių keliu” pavadino greitkelio atkarpą, vedančią iš Trentono į Torontą. Šiuo keliu pervežami žuvę Afganistane kariai.

Kanados valstybinė mokesčių inspekcija išpėja gyventojus apie klaidinančius el.laiškus (e-mail). Juos šios valstybinės įstaigos vardu siunčia apgavikai, žadantys įvairius loterijos laimikius ar pinigines išmokas (tax refunds). Kartu jie bando išgauti asmeninių banko sąskaitų numerius ar slaptažodžius. Valstybės pareigūnai prašo, gavus bet kokį įtartina el. pranešimą mokesčių agentūros vardu, nekreipti dėmesio į raginimus atidaryti nuorodas, bet kuo greičiau apie tai pranešti policijai. Jie primena, kad valstybinė mokesčių inspekcija, bet kokius pranešimus ir informaciją siunčia tik laiškuose.

Elizabeth Hay, rašytoja ir žurnalistė iš Otavos, tapo 2007 metų literatūrinės Giller premijos laureate. Vertinimo komisija iš penkių apdovanojimui pateiktų autorių kūrybos (tarp jų – du ankstesni šios premijos laureatai) išrinko šios 55 metų rašytojos romaną *Late Nights on Air*. Tai talentingai papasakota istorija apie mažos radijo stoties gyvenimą tolimoje šiaurėje; romano veikėjai – gyvybingi ir įtikinantys charakteriai. Ši premija įsteigta 1994 metais mirusios žurnalistės D. Giller atminimui. Giller premija (40,000 dol.) – pats didžiausias apdovanojimas rašytojams. Neseniai *Scotiabank* šią sumą padidino 10,000 dol. Kiekvienas iš pateiktų apdovanojimui rašytojų gauna po 2,500 dol. paskatini mo premijas. **SK**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

EISMO SAUGA

Seime spalio 23 d. vyko konferencija apie eismo saugos iššūkius ir realybę, saugumą keliuose ir jo užtikrinimą, avaringumo mažinimą. Tarptautinę konferenciją rengė Seimo ekonomikos komitetas, Europos komisija ir Susisiekimo ministerija. Europos sąjungos siekis iki 2010 m. perpus sumažinti žuvusiųjų eismo įvykiuose skaičių – labai rimtas iššūkis Lietuvai. Statistiniai duomenys liudija, kad eismo saugumas iki šiol Lietuvoje yra vienas blogiausių ES. Pasak seimo pirmininko, statistikos duomenimis, milijonui Lietuvos gyventojų tenka 223 žuvusieji keliuose, tai yra maždaug 2.5 karto daugiau nei ES vidurkis ir beveik 5 kartus daugiau nei tose ES šalyse, kurių keliuose žmonės yra saugiausi. Konferencijoje pranešimus skaitė Europos komisijos Energetikos ir transporto generalinio direktorato pareigūnas Zoltanas Kazacjus, žinovai iš Portugalijos, Prancūzijos, Olandijos bei Švedijos. Antroje konferencijos dalyje septynios Lietuvos organizacijos – „Lietuvos keliai“, Kelių transporto priemonių valstybinės techninės apžiūros įmonių draugija „Transeksa“, Lietuvos automobilių klubas, Lietuvos automobilių sporto federacija, Lietuvos vežėjų automobiliais draugija „Linava“, Lietuvos studentų atstovybių sąjunga ir Lietuvos vairuotojų mokymo ir kvalifikacijos kėlimo mokyklų draugija bei Klaipėdos savivaldybė iškilmingai pasirašė Europos kelių saugos chartiją.

PELNINGI BANKAI

BNS žiniomis, Lietuvoje veikiantys komerciniai bankai ir užsienio bankų skyriai per tris šių metų ketvirčius gavo 811.5 mln. litų pelno – 65% daugiau nei 2006 m. tuo pačiu laikui, kai jis buvo 493 mln. litų. Dauguma šalies bankų šiame dirbo pelningai, išskyrus tik šiais metais veiklą pradėjusius Italijos „UniCredit Bank“ Lietuvos skyrių ir Estijos „Balti Investeeringute Grupi Pank“ skyrių, pranešė Lietuvos bankas. Pelningiausi pirmąjį pusmetį buvo SEB Vilniaus bankas (323.1 mln. litų), „Hansabankas“ (225.9 mln. litų) ir „DnB Nord“ (80.3 mln. litų), jų valdoma turto rinkos dalis sumažėjo nuo 69% iki 68%. Pasak centrinio banko, bankų pelningumo augimui lemiamos įtakos turėjo bankų grynųjų palūkanų pajamų augimas. Šiame jie gavo 425.3 mln. litų (51.2%) daugiau šių pajamų. Tuo tarpu bankų pelningumą mažino 173 mln. litų (31.5%) padidėjusios operacinės išlaidos, labiausiai – su darbo užmokesčiu susijusios išlaidos (115 mln. litų, 34.4%) bei pastatų nuo-

mos ir ūkio išlaidos (20.2 mln. litų, 27.5%). Veikiančių bankų bendras turtas š.m. spalio 1 d. siekė 72.886 bln. litų – 38.6% daugiau negu prieš metus, paskolų klientams portfelis – 51.558 bln. litų (47.7%), o indėlių suma – 34.394 bln. litų (23.3%). Lietuvoje veikia devyni bankai ir keturi užsienio bankų skyriai.

MAŽIAU SAVIŽUDYBIŲ

Pernai Lietuvoje mirė 44,800 žmonių – 2.6% daugiau nei užpernai. Tūkstančiui gyventojų teko 13.2 mirusiųjų ir tai didžiausias mirtingumo rodiklis nuo 1950 m. Statistikos departamento duomenimis, tikėtina vyrų gyvenimo trukmė Lietuvoje vis dar yra vidutiniškai 10, o moterų – vidutiniškai 4 metais trumpesnė nei Europos sąjungos vidurkis ir tesiekia atitinkamai 65.3 ir 77.1 metų. Nuo 2000 m. vyrų tikėtina gyvenimo trukmė sutrumpėjo 1.5, o moterų – 0.4 m. Tai dar labiau padidino skirtumą tarp vyrų ir moterų amžiaus. Pernai tikėtina vyrų gyvenimo trukmė buvo 11.8 metų trumpesnė negu moterų, o kaime jis siekė net 12.2 metų. Pagrindinės Lietuvos gyventojų mirties priežastys yra kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai ir vadinamosios išorinės mirties priežastys – apsinuodijimai, traumos. Pernai nuo jų mirė apie 85% žmonių. Lietuvoje mirties priežasčių struktūra yra panaši į ES valstybių narių ir jau daugelį metų nesikeičia. Tuo metu savižudijų per pastaruosius septynerius metus Lietuvoje sumažėjo trečdaliu.

KAUNO JUBILIEJUS

2008 m. paskelbti Kauno miesto savivaldos 600 metų jubiliejaus metais. Vytautas Didysis 1408 m. vasario 16 d. miestui suteikė Magdeburgo teises. 1408 m. pirmą kartą buvo paminėtas ir Kauno vardas. Laikinosios sostinės valdžia kreipsis į prezidentūrą, kad jubiliejiniai Kauno renginiai būtų įtraukti į Lietuvos valstybės 1000-mečio minėjimo renginius, o šalies prezidentas 600 metų sukakties proga miestui įteiktų jubiliejinį raštą. Žadama rekonstruoti Vytauto Didžiojo privilegijos tekstą, išleisti miesto privilegijų rinkinį ir istorinį leidinį. Lenkijos valstybės ir Sankt Peterburgo miesto valdžios bus prašoma archyvinų dokumentų apie miestą. Numatyta surengti istorinę reprezentacinę parodą apie Kauną, pristatyti leidinį „Kauno miesto savivaldybė 2008“. Siūloma VDU 3-ųjų rūmų aikštelėje pastatyti paminklą, nukaldinti jubiliejinę monetą ir medalį. Jubiliejaus proga mieste prie Nemuno tikimasi pastatyti paminklą kunigaikščiui Vaidotui. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Viešnios, suvažiuosios į Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio pokylį š.m. spalio 6 d. Stovi (iš k.) Irena Markauskaitė (Texas), Julija Adamonytė-Danaitienė (Toronto), Marytė Adamonytė-Rekašienė (Illinois), Julija Adamonienė, Irena Adamonytė-Satkauskienė (Illinois), Milda Markauskaitė-Monson (New Brunswick), šimtmečio pirmininkė Joana Adamonytė, Vita Markevičienė (Kalifornija)
Ntr. M. Markauskaitės

“Draugo” metinis pokylis

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Š.m. spalio 6 d. gražioje Willowbrook Ballroom, Willow Springs, netoli Čikagos salėje, susirinko gausus būrys svečių, ne tik iš Čikagos, bet ir iš jos plačių apylinkių, paremti *Draugo* dienraščio šiais metais švenčiančio 98-ąją savo sukaktį.

Programą vedė adv. Saulius Kuprys, Lietuvos katalikų spaudos draugijos tarybos direktorių pirmininkas, pakvietęs prel. Igną Urboną sukalbėti invokaciją. Prelatas priminė, kad lankydamasis Lietuvoje matė sunaikintų paminklų, primenančių Lietuvos laisvę, tik Klaipėdoje nustebino jį išlikęs uosto Švyturys. “Čia, Amerikoje, toks Švyturys yra mūsų dienraštis *Draugas*, kuris beveik per šimtą metų gaivina mūsų protus ir mūsų širdis, kreipdamas mūsų tolimos Tėvynės link. Ir šiandien mūsų, išeivių lietuvių, tautinė garbė reikalauja, kad šis Švyturys neužgestų”. Ir prašė Dievo palaimos *Draugo* leidėjams, redaktoriams, darbuotojams ir skaitytojams bei visiems čia susirinkusiems.

Po vakarienės, LR gen. kons. Čikagoje Arvydas Daunoravičius supažindino su pagrindiniu šio vakaro kalbėtoju LR ambasado-

riumi JAV ir Meksikoje Audriumi Brūzga. Jis sakė, kad šį vakarą yra bene pirmas jo ir žmonos prisistatymas Čikagoje, kurią pavadino Amerikos lietuvių sostine ir kur aplankė įvairias lietuviškas institucijas. Tai jam padarė didžiulį įspūdį. Toliau kalbėjo apie *Draugo* laikraštį: “...Atkovojus nepriklausomybę teko iš naujo skaityti *Draugo* laikraštį... Tam, kad geriau pažintume laisvę, nors ir toli nuo Tėvynės gyvenančių lietuvių darbus ir lūkesčius. Kad iš naujo atrastume save”. Ir baigdamas pabrėžė: “Kai 2009-iais minėsime Lietuvos vardo 1000 metų jubiliejų, žinosime, kad prie to vardo garbės ir klestėjimo prisidėjo ir *Draugo* leidėjai, skaitytojai ir rėmėjai”.

Meninę programą atliko Bostono vyrų sekstetas, vadovaujamas Daivos Navickienės, sudainavęs populiarių įvairių lietuvių kompozitorių dainų. Sekstetas buvo šiltai sutiktas ilgais plojimais ir prašymais pakartoti. Po to vyko šokiai, grojant ir dainuojant Algiiui ir Ligiiui Barneškiams. O kai šokėjai kiek pavargo, buvo atlikta loterija. Kaip ir kiekvienais metais, ištikimi *Draugo* skaitytojai ir rėmėjai ir šiais metais nenuvylė rengėjų, gausiai atsilankė, parėmė *Draugą*.

London, ON

GAUTAS šio turinio laiškas: “Gerb. redakcija, rašau Jums prašydama ištaisyti mano klaidą dėl mūsų šimtmetės parapijietės Martos Jokšienės gimtadienio paminėjimo aprašymo (London, ON) *Tėv. žiburiuose* 2007.X.23.

Tekste rašiau: Morta Jokšienė – turi būti Marta Jokšienė. Jos dukros vardą rašiau Teodora, turi būti dukra Marta. Labai prašau šį pataisymą patalpinti *Tėv. žiburiuose* artimiausiu metu. Iš anksto Jums dėkoju. Pagarbiai **Aldona Valaškevičienė**”

ULKS ŽINIOS

A.a. Juozo Beržinsko atminimui pagerbti, Užsienio lietuvių fondui aukojo: \$40 – R.V. Baricli, I. Kymantienė; \$30 – L.S. Bradshaw; \$20 – V. Skukauskas. Iš viso – \$130. Aukos buvo surinktos B. Kazlauskaitės ir M. Povilaitienės. Velionies šeimai ir visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja prel. E. Putrimo sielovados darbams ULKS patariamasis komitetas. **RR**

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruožė.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ LEIDYBAI vis didėjančius finansinius sunkumus sudaro nesumokėtos sąskaitos už **SKELBIMUS** ir **PRENUMERATAS**. Pajamos mažėja, o spausdinimo bei kitokios su leidyba susijusios išlaidos kyla. *Žiburių* valdyba nutarė, kad prenumeratai pasibaigus, po dviejų perspėjimų laikraščio siuntimas nesusimokėjusiam skaitytojui bus nutrauktas. Prenumeratoriai prašomi įsidėmėti adresą lipdėje atspausdintą datą, kuri nurodo iki kol prenumerata sumokėta. Leidėjai nuolat dėkingi visiems, kurie laiku susimoka ir remia lietuvišką spaudą.

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

 Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143
Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

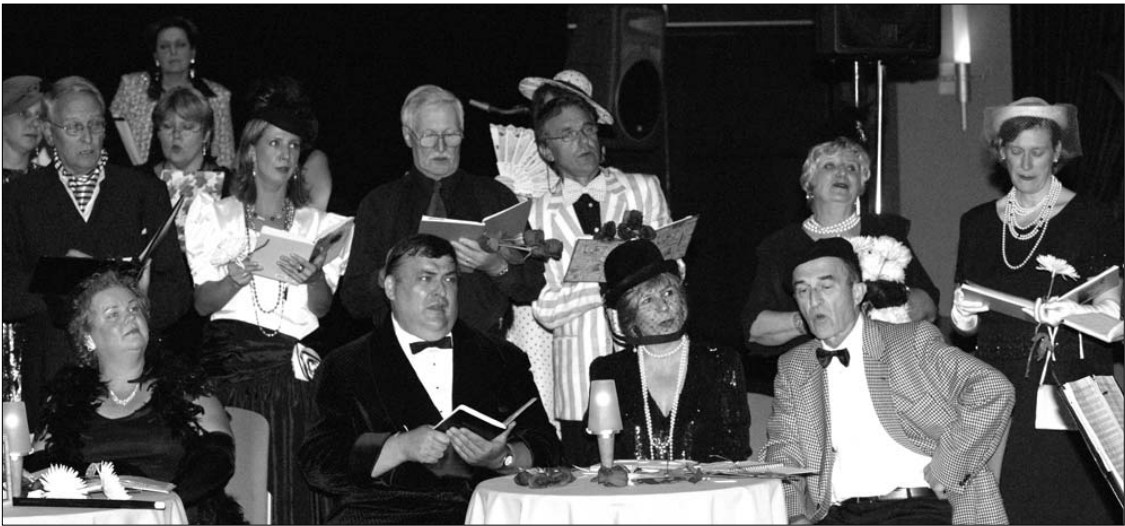
PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPDIST **ROBERTAS NEKRAŠAS**

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

Toronto “Volungė” atliko programą Montrealyje spalio 6 d. Šv. Kazimiero 100-mečio pokylyje Ntr. D.R. Puterių

Hamilton, ON

Hamiltono sporto klubas “Kovas” kviečia visus dalyvauti Kalėdų pokylyje, kuris įvyks šeštadienį, gruodžio 15, Jaunimo centro salėje 6 v.v. (50 Dundurn Street North, Hamiltone). Bus šiltų valgių bufetas (kugelis, kimšta vištiena, dešros su kopūstais), mokamas baras, muzika ir loterijos stalas. Bilietai – \$25 suaugusiems, \$10 vaikams (6-14 metų), o vaikams iki 5 metų – nemokamas įėjimas.

Visos lėšos bus paskirtos jaunių krepšininkų kelionei į Ispaniją 2008-ais metais. Bilietų galima įsigyti kredito kooperatyve “Talka”, Jaunimo centro salėje po Mišių arba pas klubo pirmininką Stasį Bakšį (905

648-5855 arba e-paštu sbasys@cogeco.ca). **Inf.**

ŠIOKIADIENIAIS Aušros Vartų šventovėje Mišios 9 v.r. Sekmadieniais 9 v.r. (votyva) ir 10.30 v.r. (suma). St.Catharines – šeštadieniais Mišios 4 v.p.p. Dėl išsamesnės informacijos skambinti į kleboniją, 905 522 5272.

AV PARAPIJOS Šv. Rašto grupelės renkasi lapkričio 23, penktadienį, rytą po Šv. Mišių šventovėje; vakarinė grupė 7 v.v. klebonijoje.

KVIEČIAME VISUS į “Gintaro”, “Atžalyno” ir “Gyvataro” metinį koncertą, kuris įvyks gruodžio 1, šeštadienį, Toronto Lietuvių Namuose. Pradžia 7 v.v. Kaina \$40. Bilietus galima įsigyti po Mišių Jaunimo centro salėje. **Inf.**

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Kituose kraštuose gyvena daugiau kaip milijonas lietuvių. Tai skelbia Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos vyriausybės (TMID). Dalis jų Lenkijoje, Gudijoje, Karaliaučiaus krašte nuo seniai gyvenantys lietuviai, palaikantys tautines tradicijas. Kita dalis – tremtiniai ir jų palikuonys bei išeiviai. Užsienyje veikia 151 lietuvių švietimo įstaiga, bendro lavinimo, lituanistinės mokyklos, lietuvių kalbos fakultyvai bei kursai. Pasak departamento, daugelis lietuvių bendruomenių yra reikalingos paramos iš Lietuvos. TMID siunčia į užsienį lietuvių mokykloms mokytojus, kultūros darbuotojus. Pastaruoju metu Lietuvoje buvo įsteigtas Užsienio lietuvių rėmimo centras, kurio pagrindiniai tikslai – skatinti užsienio lietuvius studijuoti Lietuvos universitetuose, rūpintis jų finansavimu, stiprinti užsienio lietuvių bendruomenių ir Lietuvos aukštųjų mokyklų ryšius. Jau keli dešimtmečiai, kai veikia lietuvių bendruomenės Vakarų Europoje, Šiaurės Amerikoje, Australijoje ir Pietų Amerikoje. Jos yra sukūrusios nuoseklią tautinės tapatybės palaikymo sistemą: lituanistines mokyklas, lietuvių kultūros centrus, parapijas, savišalpos fondus, archyvus, leidžiamą periodinę spaudą, leidžiamos knygos lietuvių kalba, rengiamos tautinių šokių ir dainų šventės. Taipgi steigiami lietuvių švietimo ir kultūros informacijos centrai. Pirmas toks centras buvo įsteigtas Rimdžiunuose, Gudijoje. Iki šiol yra įsteigta 12 tokių informacijos centrų Gudijoje, Ispanijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Rusijoje ir Vokietijoje. **Inf.**

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Matulaičio slaugos namuose Putname kun. Stasys Raila kartu su šių namų gyventojais atšventė 100 m. amžiaus sukaktį. Rugsėjo 14 d. slaugos namų koplyčioje vienuolyno kapelionas kun. I. Sadauskas ir kun. Z. Smilga atnašavo Mišias. Jose dalyvavo ir sukaktuvininkas, papuoštas iš Lietuvos atsiųsta gražia tautine juosta. Ta proga Norwich vyskupijos atstovas jį pasveikino vysk. M. Conte vardu. Matulaičio namų gyventojai pasveikinti kun S. Railą susirinko popietės metu. A. Prapuolenytė papasakojo apie sukaktuvininko gyvenimą ir jo veiklą. Po to visi pasivaišino skanumynais ir kava. Visi kartu padainavo. Pagerbimas baigtas kun. S. Railos palaiminimu. Sukaktuvininkas gimė 1907 m. rugsėjo 14 d. Luokės miestelyje, netoli Telšių. Mokėsi Telšių mokytojų seminarijoje. 1926-29 m. – Kauno kunigų seminarijoje, o 1929-33 m. Vytauto Didžiojo universitete studijavo filosofiją ir teologiją, įsigydamas teologijos licenciatą laipsnį. Kunigu iššventintas 1933 m. Mokytojavo ir ėjo kapeliono pareigas Vilkijos gimnazijoje, kartu būdamas ir Vilkijos parapijos vikaru. Dar kapelionavo Aušros Vartų berniukų ir Kauno IV gimnazijoje. 1936-39 m. buvo ir Šv. Žitos koplyčios rektorius. Kun. S. Raila, gyvendamas Kaune, įsijungė į visuomeninę veiklą. Buvo pavasarininkų mergaičių organizacijos dvasios vadas, vaikų angelaičių organizacijos vadovas, organizavo Kaune ateitininkus. Rašė leidiniuose: *Tiesos kelias*, *Mokslo dienos*, *Draugija*, *XX amžius*, *Pavasaris*, *Zvaigždutė*, *Liepsnos*. Į JAV-bes kun. S. Raila atvyko 1939 m. Vikaravo įvairiose parapijose, kurį laiką ėjo Lietuvos vyčių centro valdybos dvasios vado pareigas. Darbavosi BALFo, ALTo organizacijose, Lietuvių bendruomenėje, Lietuvių katalikų federacijoje, Kunigų vienybėje. Nuo 1961 m. iki 1976 m. ėjo Amerikos lietuvių katalikų šalpos vedėjo pareigas. Kun. S. Raila pasirūpino į JAV-bes atsikviesti 138 tautiečius, surasdamas jiems globėjus.

Britanija

Britanijos lietuvių sąjunga 60-ties metų veiklos sukakties proga surengė konferenciją. Joje buvo keli pranešimai: Londono universiteto doktorantė Violeta Parutis kalbėjo apie naujai atvykusių lietuvių į Britaniją būklę. Ji pastebėjo, kad mūsų kai kurie tautiečiai čia nemoka gražiai ir mandagiai bendrauti su kitų kraštų žmonėmis. Taipgi kiti nežinia dėl kokių priežasčių vengia kalbėti ir su lietuviais. Apgailėtina, kad tarp išvažiavusiųjų ir pasilikusiųjų atsiranda

priešprieša. Esą išvykėliai, paragavę naujos kultūros ir britiškos aplinkos, neranda bendros kalbos su gyvenančiais gimtajame krašte. Kalbėtoja randa ir teigiamų reiškinių tarp išvykusiųjų ir likusiųjų. Nemaža dalis išeivių buriasi į bendrų interesų klubus, organizacijas. Vis daugiau atsiranda lietuviškų mokyklų jaunosioms atžaloms. Lietuviška parapija tampa tautinės tapatybės židiniu. Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos vyriausybės atstovė Vida Bagdonavičienė žvelgė į Britanijos lietuvių bendruomenę išsuvokimo Lietuvoje. Politikai į emigraciją pradėjo žiūrėti pragmatiškai, galvoti, kas geriausia valstybei, kaip kuo daugiau išvažiavusių susigrąžinti. Tai esanti sunki užduotis, nes naujųjų ateivių išvykimo motyvas yra ekonominis. Jiems tėvynė ten, kur jie gyvena su šeima. Žurnalistė Zita Čepaitė dalijosi savo patirtimi naujame krašte. Ateiviai pirmiausia stengiasi surasti po kojų pagrindą, kaip nors geriau įsikurti. Tada jau galima esą pradėti galvoti – grįžti ar negrįžti. Britanijos lietuvių sąjungos pirm. Gytė Mankutė užbaigė konferenciją pabrėždama, kad ji tikisi įsigyti solidžios Vakarų kultūros patirties, kurią galėtų veiksmingai panaudoti Lietuvoje.

Gudija

Šv. Lino atlaidai Pelesoje įvyko sekmadienį, rugsėjo 23. Šventovė ir lietuvių mokykla ruošėsi iš anksto šiai šventei. Klebonas kun.K. Krikščiokaitis organizavo moteris. Jos pynė vainikus, tvarkė aplinką. Mokykloje vyko repeticijos. Atlaidų dieną lietuvių susivienijimo “Gimtinė” pirmininkas J. Matiukevičius ir mokyklos direktorius A. Švelnys priiminėjo svečius, kurių būta nemažai. Jų susilaukta iš Minsko, Lydos, Rodūnios, Gervėčių, Rimdžiūnų vidurinės mokyklos, Vilniaus. Atlaiduose dalyvavo “Gervėčių” klubo pirm. A. Augulis, Gudijos lietuvių bendruomenės pirm. V. Kolesnikova, Gardino srities tautinių mažumų skyriaus pirm. I. Popovas. Vainikais papuoštoje šventovėje Mišias atnašavo klebonas kun. K. Krikščiokaitis, giedojo moterų choras. Po Mišių Pelesos lietuvių mokykloje vyko koncertas. Prieš koncertą J. Matiulevičius pasveikino ir pristatė svečius. Smagią nuotaiką kėlė kaimo kapela, moterų ir jaunų merginų chorai, vadovaujami P. Rimkaus. Mokiniai šoko tautinius šokius paruošti mokytojos A. Česonienės. Pelesos ir Pavalakės dainininkai dainavo visiems patikusias vietines dainas. Prie šio dainavimo su stipriu boso balsu prisidėjo ir klebonas. Koncertas baigtas *Pelesos maršu*. Po to vyko vaišės. **JA**

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosaviuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 55 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd.pal.čekių sąsk. iki ..0.75%
santaupas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius2.50%
180 dienų indėlius2.50%
1 m. term. indėlius4.00%
2 m. term. indėlius4.00%
3 m. term. indėlius4.10%
4 m. term. indėlius4.20%
5 m. term. indėlius4.35%
RRSP ir RRIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.4.00%
2 m. ind.4.00%
3 m. ind.4.10%
4 m. ind.4.20%
5 m. ind.4.35%

PASKOLAS
Asmeninės nuo8.50%
nekiln. turto 1 m.6.80%

•*Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai*

•*Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdienę informaciją apie nuosimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.ca

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

**Lougheed Funeral
Home**

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

IRENA KALVANAITĖ-PAVILANSKIENĖ

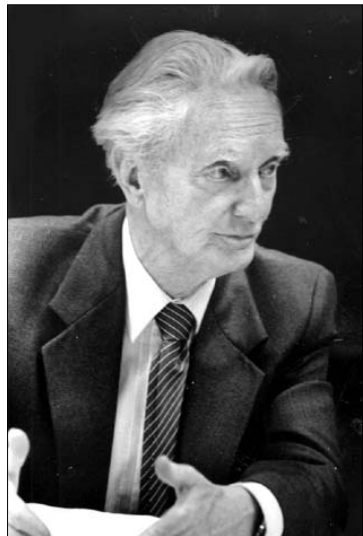
Daugelis mūsų tautiečių muzikų šiandien gyvena toli nuo gimtinės. Jie seniai tapo didelio šiuolaikinio muzikos vandenyno dalimi ir tarsi nematomi mūsų kultūros ambasadoriai savo talentais garsina Lietuvos vardą pasaulyje. Neveltui sakoma, muzika neturi sienų. Taip, tai tiesa, bet muzika visada turės savo šaknis ir ištakas, nes ją perteikia žmogus, kurio vertybės, pasaulio suvokimas susiformuoja ankstyvojoje jaunystėje, šeimoje, gimtinėje.

Matyt, taip ir iširtų mūsų jaunieji menininkai pasaulio muzikų gretose, jei ne Lietuvos muzikų rėmimo fondo mintis surengti tarptautinį muzikos festivalį, kuris nors trumpam sugrąžintų išsibarsčiusius po platų pasaulį menininkus į Lietuvos sales. Taip prieš devynerius metus gimė festivalis simboliniu pavadinimu „Sugrįžimai“.

Šiandien festivalis tapo neatsiejama mūsų kultūros dalimi, kurį globoja Kultūros, Užsienio reikalų, Krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos teatro ir muzikos akademija, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas. Taip pat gausus būrys privačių rėmėjų, kurie supranta, kaip svarbu yra išsaugoti ir remti Lietuvos menininkus. Festivalis „Sugrįžimai“ yra laukiamas. Tai patvirtina gausus susirinkusių klausytojų būrys, vertinantis ir mylintis klasikinę muziką. Festivalio svečius-atlikėjus balandžio-gegužės mėnesiais galima buvo pamatyti ir išgirsti visoje Lietuvoje: Vilniaus rotušėje, Kauno kultūros centre, Mykolo Riomerio universitete, Stasio Vainiūno namuose, Šiaulių konservatorijoje, generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje, Taikomosios dailės muziejuje, Vilniaus Kongresų rūmuose, Vilniaus paveikslų ga-

Akimirkos iš „Sugrįžimai-2007“ festivalio

lerijoje, Mūro Strėvininkų globos namuose, Lietuvos valstybinėje filharmonijoje, Vilniaus arkikatedroje bazilikoje. Koncertai vyko tiek dienos metu, tiek vakarais.

Išeivijos kompozitorius a.a. Jeronimas Kačinskas

Devintojo „Sugrįžimų“ festivalio programą pradėjo Londone studijuojanti pianistė Martyna Jatkauskaitė ir LVOBT solistė Jovita Vaškevičiūtė. Koncertuose dalyvavo D. Britanijoje besimokančios smuikininkė Agata Daraškaitė, korėjietė pianistė Susanna Kim bei talentinga violončelininkė Jonathan Bloxham. Koncertavo klarnetininkas Rimantas Statkus ir fagotininkas Žilvinas Smalys kartu su pianiste Giedre Adomavičiute-Grižiniene ir Egle Andrejevaite.

Išimtinai vakaras įvyko š.m. balandžio 18 dieną. Jis buvo skirtas vieno žymiausių, neseniai mus palikusių išeivijos kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko kūrybai atminti. Renginyje paminėta 100-osios menininko gimimo metinės. Vakara rengė ir vedė muzikologas Vaclovas Juodpusis. Kompozitoriaus kūrybą gali-

me įvardinti kaip lietuviško XX š. modernizmo klasiką. Jeronimas Kačinskas nuostabiai derino savo kūriniuose modernią kompozicinę techniką su lietuviška dvasine lyrika. Koncerto metu klausytojai galėjo ne tik išgirsti šio kompozitoriaus kūrinius, bet ir iš muzikologo V. Juodpusio įdomaus pasakojimo sužinoti daugelį faktų apie menininko biografiją bei kūrybos reikšmę. Koncerto metu veikė įdomi paroda apie kompozitoriaus gyvenimą. Vakara įprasmino iš Klaipėdos atvykusių svečių – smuikininkės K. Albertian, jos koncertmeisterės O. Maslovas, vilniečių – baritono D. Sadausko, pianisto J. Brūzgos atliekami kūriniai. Ypač giliai į širdį įstrigo D. Sadausko atlikta *Giesmė* (S. Santvaro ž.) ir *Rūpintojėlis* (J. Aisčio ž.). Žodžiai, įaugę į muzikos garsus, atskleidė, kad tarp išeivijos poetų ir kompozitoriaus buvo tvirtas lietuviybės ryšys.

Balandžio mėnesio koncertus vainikavo violončelininko Edvardo Armono ir pianisto Gabrieliaus Alekno koncertas Vilniaus taikomosios dailės muziejuje.

Gegužės mėnesio koncertų ciklą pradėjo seserys Saulė

ir Rūta Rinkevičiūtės. Joms dirigavo maestro Marius Stravinskij. Maloniai nustebino Vilniaus paveikslų galerijoje gegužės 4 d. įvykęs klavesininkės Linos Žilinskytės-Rogers ir jos vyro tenoro Nigel Rogers koncertas. Fragmentus iš operų, dainas ir romanus S. Vainiūno namuose gegužės 8 d. atliko bosas iš Kanados A. Kynas. Ypač nuotaikingai su didele vidine kaitra skambėjo dainos, paremtos lietuvių folkloru. Dainininkui talkino pianistė Melita Diamandidi.

Ypač įdomus ir įsimintinas koncertas įvyko gegužės 13 dieną Vilniaus arkikatedroje-bazilikoje. Jis buvo skirtas sakralinės muzikos ir susikaupimo valandai. Klausytojai galėjo išgirsti iš Kanados atvykusią žaviąją smuikininkę Audronę Šarpytę-Sharp. Studijas Audronė baigė Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje prof. A. Livonto klasėje, vėliau po jo mirties – prof. R. Katiliaus klasėje. Koncerte dalyvavo ir jos dukra dainininkė Aušra Šivickytė. Aušra, vaikystę praleidusi Meksikoje ir Kanadoje, visada svajojo grįžti ir mokytis Lietuvoje. Ši svajonė išsipildė: gabi vokalis-

tė įstojo į Lietuvos muzikos ir teatro akademiją, kur dainavimo meno ją mokė prof. I. Milkevičiūtė, operos teatro solistė S. Stonytė. Koncerto Vilniaus arkikatedroje bazilikoje metu muzikės atliko Toronte gyvenančio kompozitoriaus Ronald Royer kūrinių *Sarabandą iš Partitos smuikui ir fortepijonui*. Kūrinys Lietuvoje skambėjo pirmą kartą. Šiame koncerte dalyvavo Regina Maciūtė (sopranas), Jūratė Landsbergytė (vargonai), valstybinių ir tarptautinių konkursų laureatas Vytautas Oškiniš (fleita). Susikaupimo valandą girdėjome ir Audronės Šarpytės-Sharp suburtą kamerinį ansamblį „Musica Sacra“. Jame grojo prityrę atlikėjai Vilija Gaižauskaitė, Dalia Lapėnaitė, Martynas Vitas.

Festivalio „Sugrįžimai“ uždarymas įvyko gegužės 15 d. Lietuvos valstybinėje filharmonijoje, kur gausiai susirinkusių klausytojų auditorijai gražiai užbaigė jaunus bosas – baritonas Kostas Smorgynas, šiuo metu studijuojantis Londone, Karališkoje Covent Garden operos teatro Jette Parker jaunųjų operos solistų programos stažuotojas. Baigiamajame koncerte taip pat dalyvavo jauna perspektyvi dainininkė Ieva Prudnikovaitė ir talentingas bosas Vladimiras Prudnikovas. Akompanavo puiki pianistė Nijolė Ralytė. Brandžius kūrinius keitė duetai. Programos pabaigoje išgirdome vokalistų trio atliktus J. Cechanovičiaus *Meilės valsą* ir pakartojimui su vaidyba atliktą G. Rossini *Kačių duetą*. Koncertas baigėsi pakilia nuotaika ir viltimi, kad kitais metais muzikai sugrįš į gimtinę ir padovanos mums daug naujų ir įsimintinų kūrinių.

„Sugrįžimų-2007“ festivalio svečiai iš Kanados: dainininkė A. Šivickytė, smuikininkė A. Šarpytė ir dainininkas A. Kynas

Aukso...

Atkelta iš 1-mo psł.

O įprotis niekinti partizanų lavonus gatvėse ir šiuokšlynuose esą buvęs natūralus, nes „šunims – šuniška mirtis...“ Iš kur ji, o ir bet kurie kiti visuomenės nariai – galėjo žinoti slapta okupantų klastą organizuojant taip vadinamų sokolovininkų būrius, kurie, partizanais apsimetę, jų vardu žudė civilius gyventojus – vaikus, moteris, senelius? Įvairiose Lietuvos vietose veikė apie 250 specialiųjų agentų. Jie nužudė apie 500 ir paėmė į nelaisvę apie 220 partizanų, suėmė apie 4900 rėmėjų ir ryšininkų (Mindaugas Počius. MVD-MGB specialiosios grupės Lietuvoje 1945-1959 m. KGB archyvai).

Tarp buvusių tremtinių, krintusių aukštąjį mokslą, neretai sklendo gražūs prisiminimai apie vieną profesorį, kuris jiems padėdavo. Tik niekas neprisimena tų raudonosios profesūros atstovų, kurie žemino, engė ir be atodairos iš-

naudojo buvusius tremtinius. Sovietinė aukštoji mokykla buvo komunistinio gaivalo rojus. Mokslininkus, kurie pasitraukė į Vakarus maiše su žemėmis.

Ypatinga globa gaubė enkavedistų, sribų ir tardytojų vaikus – studentus. Kelių KGB vadų ir vadukų pavardės, išdrekeliuotos mažaraščiu dekanu braižu ant atskirų popieriaus skiaučių, puikavosi po stiklu ant jo rašomojo stalo. Tai reiškė, kad šiems asmenims rašyti blogų pažymių nevalia! Tarp jų pamačiau savo (ir ne tik savo!) tardytojo sūnaus pavardę... Ne juokai. Juokų iš tiesų nebuvo, kai ruošdama dokumentus išradimui, gavau įsakymą įrašyti į bendraautorius kažkokį nežinomą pilietį – mat jis išbetono kai kam garažo duobę – tai taip reikia atsilyginti. Svetimu protu. Svetimu darbu. Tremtinio...

Neverta stebėtis, kad neigiama kairiųjų pažiūra į tremtinius išliko ir Lietuvai atgavus Nepriklausomybę. Tiesa, pradžioje jie buvo šiek tiek pritilę, nedrąsūs, bet įsitvirtinus komunistinei vagių no-

menklaturai valdžioje, išdrąsėjo. Nevengė mestelėti nuomonės, kad į Šiaurę važiuota uždariauti, vaikų niekas netrėmė, esą tai – išmislas. Patriotę vaidinanti ponija (KGB agentai niekur nedingo!) primityviai pareiškė, jog kelionės gyvuliniais vagonais tebuvo trumpalaikiai turistiniai įspūdžiai (ir į taigą išmestiems naujagimiams, ir užtroškusiems seneliams?). Kažin ar tik smalsumo genami raudonieji atsilanko tremtinių sueigose (Ariogaloj, Skaudvilėj, Marijampolėj), kur pro dantis iškošia: „Šiuokšlynas. Žudikai. Žinom žinom...“ Neseniai bene pusė troleibuso keleivių aptarinėjo dviejų tremtinių kivrčą, padarydami išvadą: „Tegu vilkas vilkui gerklę perkanda. Mums tik geriau bus!“

Komunistinė publika išmislus suplaka su tikrove ir juoda spalvą perdažo baltai. Atsikūrusi Lietuva iš gūdaus sovietmečio paveldėjo 200,000 komunistų. Kartu su jų šeimų nariais, agentais, sribų „paveldu“, rezervistais ir kitais tebeįtakojamais, svetimųjų nupirktais piliečiais, – tai sudaro apie trečdalį tautos.

Jų pažiūros, suprantama, nepasikeitė, nes vis dar girdime: „Prie ruso buvo geriau“.

Istorijos vairą stengiamasi pasukti atgal dar tebesant gyviems (!) tūkstančiams liudininkų, ir tai verčia susimąstyti. Bėgantys metai negailestingai retina tremtinių ir partizanų gretas. Tačiau į gyvenimą ateina jauniausioji – jų vaikaičių – karta. Vaikaičiai, kuriems šventa senelių teisybė, kuriems močiutės paliko ne tik lopšines. Mylėdami savo senelius, jie sugeba įsijausti į jų išgyvenimus ir kartu praeiti Tautos tremties golgotą. Atspindėti ją. Tai – tarsi aukso dulkių švytėjimas Lietuvos istorijoje.

Padėkos žodžių ir didžios pagarbos verti Tautos fondas (JAV), Valstiečių laikraštis, nepailstantys Tėvynės mylėtojai – Jurgis Valaitis, dr. Rožė Šomkaitė, Nepriklausomybės atstatymo Akto signataras Pranciškus Tupikas ir visi, organizavę, skaitę ir finansavę minėtą konkursą. Kilnių žmonių – tikslai kilnūs. Jų vilčių išsipildymui tebūna giedras laisvos Tėvynės dangus!

Kryžiai ir koplytėlės nuo Lietuvos krikšto pradžios tapo neatskiriama kraštovaizdžio dalimi. Nuotraukoje koplytėlė Dzūkijos kaime

Vytautas Landsbergis gražino skolą

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Spalio 20 d. vakarą sausakimša Lietuvos filharmonijos Vilniuje salė klausėsi Vytauto Landsbergio atliekamų fortepijoninių Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kūrinių. Taip atlikėjas atšventė savąjį 75-metį.

Per beveik 20-metį buvome primiršę, kad Sąjūdžio vadovas, pirmasis nepriklausomos Lietuvos vadovas, pirmasis Tėvynės sąjungos pirmininkas, Europos parlamento narys yra ir menininkas, muzikologijos profesorius – Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kūrybos tyrinėtojas, parengęs ir išleidęs keliolika studijų. Pastaruoju metu V. Landsbergis vėl daugiau dėmesio skiria M.K. Čiurlioniui ir kaip pianistas koncertuoja Lietuvoje ir užsienyje. Kaip sakė koncerto vedėja Edita Mildažytė, ši koncertą Profesorius savo bendražygiams ir draugams dovanojo kaip skolą. Filharmonijos salėje buvo matyti ypač daug Tėvynės sąjungos narių iš visos Lietuvos, Profesoriaus bendražygių sąjūdiečių, meno inteligentijos.

Renginys buvo be jokių gėlių (vietoj gėlių – auka invalidams vaikams), be jokių sveikinių, plojimų, bet buvo suteikta galimybė visiems kartu padainuoti, ir bendros dainos skambėjo kaip gero choro dainuojamos.

Koncertą taip recenzavo seimo Tėvynės sąjungos frakcijos narė, buvusi muzikologė Vilija Aleknaitė Abramikienė: “Mane Profesorius apstulbino dar kartą. Juk 75-erių metų politikas, kuriam muzika ir skambinimas fortepijonu tikrai nėra kasdienis užsiėmimas, daugiau kaip valandos koncertą atliko mintinai. Ir ne bet ką, o Čiurlionį, kurį nelengva prisiminti. Ne vien grojo, pateikė etaloninį Čiurlionio atlikimo variantą. Į mano apibūdinimą “etaloninis” pats Vytautas Landsbergis reagavo su šypsena, nes jis, kaip ir kiekvienas atlikėjas, turėjo sau nemažai priekaištų, bet čia jau kūrybinio proceso neišvengiamas dalykas. Kaip Landsbergis atlieka Čiurlionį, verta dėmesio ne politinė, o meninė prasme, nes jis atlieka ne sentimentalai, netgi, sakyčiau, ne romantiškai. Jis atlieka atskleidždamas Čiurlionio muzikos konstruktyviąją, ekspresyviąją ir netgi, sakyčiau – tapybinę prigimtį. Paraleliai ekrane slinkę Čiurlionio paveiksai sudarė tam tikrą kontrpunktą.

Neatsitiktinis dalykas, kad tame vakare dalyvavo ne vien tik jo, kaip politiko, gerbėjų. Buvo ir daug muzikų. Aš atkreipiau dėmesį į

kai kuriuos muzikus, tarkim, Petrą Geniušą, profesorių, gerai pasaulyje žinomą pianistą su žmona, kuri yra Maskvos konservatorijos pedagogė, ir sūnum Luku, vunderkindu pianistu. Jie sėdėjo taip, kad galėtų matyti profesoriaus rankas. Manau, kad Petras atsivedė savo šeimą neatsitiktinai ir tikrai ne vien dėl politinių sumetimų, o tam, kad jo sūnus galėtų išgirsti tą tikrąją čiurlionišką intonaciją. Ir šiuo požiūriu profesorius neapvyklė. Jis skambino

Vytautui Landsbergiui nepavyko išvengti gėlių

labai įdomiai, kūrybiškai, su įkvėpimu. Forte-pijono paletėje buvo daug spalvų, buvo nepaprastai aiški, raiški konstrukcija, kuri Čiurlioniui yra svarbi. Iš tiesų, Landsbergis Čiurlionį taip gerai pažįsta, kad jo rečitalis neabejotinai turi meninę vertę, nepaisant to, ar rečitalio surengėjas taip galvoja, ar ne.

Ne vienam buvo malonu išgirsti ir nuostabų Veronikos Povilionienės dainavimą. Dar vienas atradimas man buvo Landsbergių šeimos dainavimas, – vertas dėmesio sūnaus Vytauto ir jo žmonos liaudies dainų atlikimas. “Buvo susirinkusi jautri publika, kuri turi klausą plačiąja prasme”, – sakė Vilija Aleknaitė Abramikienė. Po koncerto Gražina Ručytė Landsbergienė susirinkusiuosius, kuriuos ji pavadino bendražygiais, pakvietė vaišėms.

Kamerinės muzikos koncertas Toronte

Toronto Humbercrest United Church įvyko pirmasis “Village Rhapsody” koncertų studijos šio sezono koncertas. Muzikinę kelionę po Vakarų Europos muzikos lobyną pradėjo suomių kilmės dainininkė Cindy Koistinen (sopranas). Ji atliko prancūzų kompozitorių G. Faure ir C. Debussy dainas. Dainininkei akompanavo pianistė Ilona Damašiūtė-Beres, šios studijos meno vadovė. Pirmoje koncerto dalyje buvo atlikta C. Franko Sonata in A Major. Ją grojo T. Sadykhov (violončelė) ir I. Beres (forte-pijonas). Antroji koncerto dalis buvo skirta vokiečių kompozitorių kūrybai. Šumano duetą fortepijonui ir klarnetui bei J. Brahms trio fortepijonui, klarnetui, violončelei atliko I. Beres, K. Wolak, T. Sadykhov. SK

Dainininkė Cindy Koistinen (sopranas)

Iš “Village Rhapsody” koncerto HumberSide United Church š.m. lapkričio 4 d. Iš k. Kornel Wolak (klarnetas), Ilona Damašiūtė-Beres (meno vadovė, pianistė), D. Calderon ir Teimur Sadykhov (violončelistas) Ntrs. K. Poškaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Žemių miestelio (Jonavos raj.) Švč. Mergelės Marijos gimimo šventovėje spalio 10 d. skambėjo W.A. Mozarto *Requiem*. Šį nemokamą koncertą, skirtą Visų Šventųjų ir Mirusiųjų dienoms paminėti, rėmė Jonavos rajono savivaldybė ir Kauno filharmonija. Programą atliko Kauno miesto simfoninis orkestras (vyr. dirigentas Modestas Pitrenas), Kauno valstybinis choras (meno vadovas ir dirigentas Petras Bingelis) ir solistai Jurgita Žilinskaitė (sopranas), Jurgita Šalčiūtė (altas), Kęstutis Jakeliūnas (tenoras), Antanas Kulakauskas (bosas). Rengėjai buvo nustebinti publikos gausumu, o Žemių klebonas kun. Audrius Mikitiukas prisipažino, kad tiek daug žmonių šventovėje nebūna net per Velykas.

Kauno Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Didžiosios aulos muzikos draugija ir Kamerinės muzikos rėmimo fondas spalio 30 d. surengė koncertą *Įkvėpimo žemė: Edvardo Grygo muzika ir laiškai* VDU Didžiojoje auloje, Gimnazijos g. 7. Koncerto, skirto žymiajam norvegų kompozitoriui ir pianistui Edvard Griegui (1843-1907), programoje dalyvavo Rita Preikšaitė (mezzosopranas), Rūta Blaškytė (forte-pijonas) ir aktorė Virginija Kochanskytė. VDU Didžioji aula akademiniams ir kultūriniais renginiams duris atvėrė atnaujinus VDU Katalikų teologijos fakulteto rūmus. Siekiant pagyvinti Kauno muzikinį gyvenimą, 2003 m. puikios akustikos salėje pradėta rengti kameriniai koncertai. Didžiosios aulos muzikos draugija skatina Kauno jaunimą aktyviau domėtis klasikine ir šiuolaikine muzika. Draugijos rengiamuose koncertuose pateikiamos įvairios muzikinės interpretacijos – nuo senosios sakralinės muzikos iki šiuolaikinių kompozitorių kūrinių, nuo kamerinių instrumentinių ansamblių bei vokalo iki chorinės muzikos.

Vilniaus Kongresų rūmuose gruodžio mėnesį klasikinės muzikos gerbėjai turės progą pamatyti W.A. Mozarto operos *Užburtoji fleita* premjerą. Tai jau penktasis bendras maestro Gintaro Rinkevičiaus, aprangos kūrėjo Juozo Statkevičiaus ir režisierės Dalios Ibelhauptaitės pastatymas Lietuvoje. Pasak G. Rinkevičiaus, “tai bus sunkus, bet labai įdomus darbas, tiek orkestrui, tiek solistams, stengiantis perteikti *Užburtosios fleitos* mistiką ir filosofinį lygmenį žiūrovams”. Scenoje žiūrovai išvys Kongreso rūmų “veteranus” solistus Edgarą Montvidą, Asmik Gregorian, Sandrą Janušaitę, Joaną Gedmintaitę, Laimoną Pautienį, Dainių Stumbrą, Egidijų Dauskurdį bei nau-

jus atlikėjus – tenorą Kęstutį Alčiauskį (publikos pamėgtą neseniai Vilniuje statytoje *Pasijos pagal Joną* premjeroje), Ievą Prudnikovaitę ir Lauryną Bendžiūnaitę.

Vilniuje tobulinasi literatūros vertėjos iš Lenkijos, Čekijos ir Kanados pagal viešosios įstaigos “Lietuviškos knygos” trečius metus vykdomą lietuvių literatūros vertėjų stažučių programą. Stažuotė įgalina vertėjus lankytis bibliotekose, universitetuose, susitikti su verčiamų kūrinių autoriais, išsiaiškinti išskylančius kalbinius klausimus ir taip patobulinti bei sėkmingai užbaigti pradėtą vertimą. Šiemet konkurso būdu atrinktos trys lietuvių literatūros vertėjos. Pirmoji į Vilnių atvyko vertėja į lenkų kalbą, Varšuvos universiteto lenkų filologijos magistrė Zuzanna Mrozikowa. Ji 1994-1995 m. stažavo Vilniaus universitete, vėliau dėstė lietuvių ir lenkų kalbas Smolensko universitete bei Varšuvoje. Daugiau nei 10 metų verčianti lietuvių literatūrą, 2006 m. gavo Lenkijos kultūros ministerijos stipendiją versti Algirdo Juliaus Greimo knygą *Apie dievus ir žmones*. Šiuo metu ji planuoja užbaigti šios knygos vertimą ir atrinkti bei versti lietuvių moterų poeziją antologijai lenkų kalba.

Vertėjos iš Čekijos ir Kanados Vilniuje stažuoja nuo spalio 1 d. Alena Vlčková, profesionali vertėja, savarankiškai išmokusi lietuvių kalbą išvertė per 15 lietuvių autorių knygų į čekų kalbą. Pirmas jos vertimas – Prano Mašioto *Mano dovanėlė*, po to kas dveji metai pasirodavo vis naujas vertimas. Po 1990 m. lietuviškų knygų leidyba Čekijoje sustojė, bet vertėja stengiasi, kad ji būtų atgaivinta. Už savo darbus apdovanota DLK Gedimino ordinu, dabar ypatingą dėmesį skiria darbui su Karolio universiteto Prahoje ir Masaryko universiteto Brno baltistikos studentais. Vilniuje ji rengia Čekijos literatūrinio žurnalo *Plav* numerį skirtą lietuvių literatūrai. Ateinančių metų pradžioje išėisiančiame numeryje bus spausdinami ne tik jos, bet ir jos globojamų studentų vertimai iš lietuvių kalbos.

Vilniaus universiteto magistrė Edita Page jau 18 metų gyvena Toronte. Yra išvertusi į anglų kalbą Rolando Rastausko, Almio Grybausko, Grigorijaus Kanovičiaus ir kitų rašytojų kūrinių. Vilniuje kanadiečių vertėja ketina tobulinti Juditos Vaičiūnaitės, Daivos Čepauskaitės, Kornelijaus Platelio ir Rolando Rastausko eilių vertimus, kurie bus įtraukti į Šiaurės Europos poezijos antologiją, rengiamą Kanados leidyklos “Wolsak and Wynn”. GK

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 12 v.d. iki 7 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 75 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.3.00%	Asmenines paskolas nuo7.25%
180-364 d. term. ind.3.00%	
1 metų term. indėlius3.50%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius3.60%	nuo7.25%
3 metų term. indėlius3.65%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius3.70%	Su nekeičiamu nuošimčiu
5 metų term. indėlius3.80%	1 metų6.05%
1 metų "cashable" GIC3.75%	2 metų6.15%
1 metų GIC-met. palūk.4.20%	3 metų6.35%
2 metų GIC-met. palūk.4.25%	4 metų6.40%
3 metų GIC-met. palūk.4.30%	5 metų6.50%
4 metų GIC-met. palūk.4.40%	
5 metų GIC-met. palūk.4.45%	Su keičiamu nuošimčiu
RRSP, RRIF "Variable"3.00%	1, 2, 3 metų ...6.25%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.4.60%	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.4.70%	Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.4.75%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.4.85%	Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.5.00%	
Taupomąją sąskaitą iki1.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki1.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%	
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.4.25%	

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI AMEX EURO ČEKIŲ

NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

įsteigė universiteto ir kolegijos studentams stipendijų fondą ir šiais metais paskyrė dešimt stipendijų.

Vieną stipendiją 1,500 dol. vertės ir devynias po 1,000 dol.

1,500 dol. stipendija paskirta Anetai Krakowski ir po **1,000 dol.:** Simai Jonušaitėi, Julijai Kriščiūnaitei, Danieliui Puzeriui, Laurai Kisielytei, Jessicai Platt, Ramunei Jonušonytei, Linai Jaglowitz, Rasai Kisielytei ir Krystal Duz.

Įvertindamas kiekvieną stipendijų prašymą, stipendijų fondo komitetas atsižvelgė į studento pasiekimus moksle, dalyvavimą bendruomenės gyvenime ir kiek stropumo buvo įdėta ruošiant jį. Stipendijų fondo komitetas savo rekomendacijas pateikia kredito kooperatyvo valdybai, kuri daro galutinį sprendimą, kam reiktų paskirti stipendijas.

Stipendijų fondo komitetas:

pirm. Julija Adamonytė-Danaitienė, sekr. Rita Norvaiša, nariai – dr. Č. Jonys, kun. Vytautas Staškevičius ir Vytautas Bireta

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')

Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

Kviečiame mažus ir didelius!

FSFG Realty Corp. BROKERAGE*

5650 Yonge Street, Suite 1508
Toronto, ON M2M 4G3

Laima Slizauskas
pirkimo ir pardavimo atstovė

Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite. Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.

TEL: 416-227-2000 416-803-9133 (neš.)
FAX: 416-227-2008 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca
*Independently Owned and Operated, REALTOR®

Rūklos mokomajame pulke; iš kairės Mokomojo pulko vadas plk. Arūnas Dūdavičius, Irena ir Vytautas Pečiuliai ir plk. ltn. Apolinaras Gaubys

Sedos žabangos

Atkelta iš 5-to psl.

Naujai įkurta virtuvė kieme, rusai apšaudė, kulkos skina žolę. Labai erzina, nutarėm juos iš ten iškrapštyti. Vyrai atitempė lengvą patrankėlę, kurią aš buvau sutvarkęs. Sode ir namų priedangoje pradėjome šaudyti. Kol kas į bunkerio plyšį nepataikėme. Kapitonas iš medžio stebi. Pagaliau nuvirtau aukštieštininkas. Pabūklo atatranka trenkė į kaktą. Kapitonas šaukė; pataikei. Deja, ne į bunkerį, o numušiau kaminą. Kas nutiko? Šovinio tiekėjas įkišo prieštankinį užtaisą, ir atatranka buvo daug didesnė – sviedinys skrido daug aukščiau nei paprastai. Su kakta ne taip jau blogai, bet akiniai sudužo. Šaudymą perėmė patyręs puskarininkis, pabėgęs iš rytų fronto. Laikas pasitraukti, pradės minosvaidžiai mus sveikinti.

Kitą dieną naujas uždavinys – iš klijimo ir klėties iškrapštyti prieš kareivius. Kelias, kurį turėjome perbėgti, gerai apšaudomas. Rusai jau spėjo pašauti žvalgybinį vokiečių automobilį. Atsirado drąsuolių savanorių. Priartėjome. Girdėti, kad klėtyje tikrai kažkas yra. Aš sakau – perbėgsiu pirmas ir atidaręs duris krisiu ant žemės, o jūs per mano viršų šaukite į klėties vidų. Rodos, net nespėjau atidaryti durų, kai kažkas šoko per mano galvą į lauką. Spėjau pamatyti, kad paskutiniųjų kojų nagos skeltos. Vyrai nešovė, o balsiai juokėsi – tai būtų išalkusios kiaulės. Kareivių nebuvo, o kiaulė tiko sriubai.

Fronte užsiėmimų nestinga. Vakar vakare gavau naują paskirtį – ištirti upės gylį ir dugną, ar tinka tankams pervaziuoti. Du vokiečiai ir aš slenkame pakalnėn prie upės. Puiki mėnesiena. Staiga pasigedau savo palydovų – žvilgt atgal – jie moja grįžti. Patyrę

kariai žino, kad arčiau eiti negalima. "Dumkopf", ar nori, kad nušautų. Atpakali traukėmės į kalną į savo pusę. Nešaudė, gal nenori išsiduoti kur yra. Vokiečiai prašo "vaser, vaser". Pasiekėme kalno viršų, galvoju gal nori gerti. Netoliese ūkininkas ir šulinys su kibiru ant svirties. Pasėmiau, negeria. Vienas ir kitas įkišo kojas į kibirą ir dar apsišlapino iki kelių. Nesuprantu kodėl? Grįžome pas vokiečių leitenantą. Išklausinėjo, koks upės dugnas. Jie sužiuro į mane, sakau, kad smėlis. Koks kvailas uždavinys perbristi upę mėnesienoje, kur jau rusų apkasai už kelių metrų.

Po kelių dienų šimtai tankų ir šarvuotųjų pervaziavo tiltą ir nė iš vienos pusės nebuvo šūvių. Vėliau tų tankų divizija buvo apsupta rusų armijos. Vokiečiai atvilko keletą patrankų iš Latvijos, o mūsų Antanas ir Henrikas atvežė "pancerfaustą" su savo sunkvežimiu iš Kupiškio, pasiskolintu iš ugniagesių. Pocius stengėsi visur įvesti telefonus, bet nespėjo. Auštant Raudonoji armija puolė ir ginkluotus ir neginkluotus paėmė į nelaisvę. Mūsųškiai numušė 17 tankų. Aš palikau štabą išgirdęs porą sviedinių sprogių kieme, bet garsas girdėjosi, lyg vaikai sprogdintų popierinius maišiukus. Išvien užimas, sprogimai beveik negirdimi. Mūsų kareiviai traukiasi, velka patrankas su keliais arkliais. (B.d.)

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų - apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!

VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės - Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronto 416 531-4800 Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING

#1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2
ALGIS ir STEFA MEDELIAI **Tel. 905-306-9563**

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

SVEIKATA • MOKSLAS • ŠEIMA

Nauja mokslo studija

Bendra Pasaulio vėžio ligų tyrimo fondo ir JAV vėžio tyrimo instituto mokslininkų grupė paskelbė išsamią studiją apie vėžio ligas ir pasiūlymus kaip jų vengti. Ištisus penkerius metus 9 nepriklausomos grupės ir daugiau kaip dvi dešimtys tarptautinių žinovų nagrinėjo 7,000 atskirų atliktų tyrimų rezultatus. Tai pirmoji tokia plati studija per paskutinius 10 metų. Joje parodytas pastebimas ryšys tarp mitybos, fizinio aktyvumo ir viršsvorio, alkoholio naudojimo bei daugelio vėžinių ligų. Apie netinkamos mitybos, piktnaudžiavimo alkoholiu įtaką mūsų sveikatai jau anksčiau yra perspėję medikai. Studija patvirtina jų perspėjimus vengti kiaulienos, jautienos ar avienos (*red meat*). Jos autoriai primygtinai perspėja apie pavojus, dažnai valgant perdirbtą mėsą – įvairius kumpius, dešras, vadinamą užkandžiui skirtą mėsą (*luncheon meat*). Perdirbtos mėsos gaminiai – viena iš storosios žarnos (*colorectal cancer*) priežasčių.

Pagal mokslininkų siūlomą dietą kiaulienos, jautienos ar avienos reikia valgyti ne daugiau kaip 500 gr. per savaitę. Ją puikiai gali

pakeisti paukštiena, žuvis, kiaušiniai arba augalinės kilmės proteinų turinčios ankštinės daržovės. Siūloma atsisakyti populiarių kepinų bulvių (*french fries*), hamburgerių, konditerijos kepinų – jose slypi klastingai didelis cukraus ir riebalų kiekis. Užkandžius pakeisti augalinės kilmės – nedaug krakmolo turinčių vaisių ir daržovių patiekalais, riešutais. Per dieną suvalgytos 5 daržovių ir vaisių porcijos padeda išlaikyti sveiką svorį, tuo pačiu neapkraunant organizmo riebalais, cukrumi. Vertinant alkoholio įtaką organizmui, mokslininkai pritaria išvadai, kad reikia jį vartoti labai ribotai (vyrams du gėrimai per dieną, moterims – vienas.)

Netinkama mityba – tai viršsvoris. Jis siejamas su daugeliu vėžio ligų. Todėl pagal mitybos specialistų siūlymus atidžiau pasirenkamas maistas, fizinis aktyvumas, padedantis palaikyti svorį, bent penktadaliu padėtų sumažinti vėžio susirgimus pasaulyje. Medicinos ir vaistų gamybos mokslininkų pastangos bus bevaisės, jei savo sveikata nesirūpinsime patys tada, kai dar esame sveiki.

Ką slepia riešutėlis?

Nuo senų laikų visuomenė, susirūpinusi sveikata, ieško pagalbos ne tik gydymo įstaigoje, bet ir neišsenkančioje gamtos vaistinėje. Taip buvo atrasta česnako, mėlynių uogų ar linų sėklų ir daugelio kitų augalų gydomosios galios. Šiuo metu stengdamiesi įveikti didžiausią sveikatos grėsmę – širdies ir kraujagyslių ligas, mitybos specialistai atkreipė dėmesį į riešutus, populiarių skanėstą ar priedą konditerijos gaminiams. Ilgą laiką riešutų dėl branduolyje esančio riebalų kiekio dietinėje mityboje buvo vengiama. Bet specialistai, atidžiau ištyrę riešutų masę sudarančius riebalus, keičia savo nuomonę. Riešuto branduolys sudarytas iš nesočiųjų (*unsaturated fat*) riebalų, tokių pačių, kuriais pasižymi kanolos arba alyvuogių aliejus. Jie abu turi savybę mažinti LDL, kuris dar vadinamas „bloguoju“ cholesteroliu. Paskutinių metų tyrimai parodė, kad sauja riešutų, suvalgoma dukart per savaitę, gerokai sumažina galimybę

susirgti širdies ligomis ir gauti širdies smūgį. Tai parodė atlikti D. Britanijos ir Harvardo universiteto medikų bei kitų

sveikatos įstaigų tyrimai.

Kokia galia slypi riešuto branduolyje? Tai riebalai Omega-3, mažinantys alzheimerio ligos grėsmę, insulto galimybę, vaikams padedantis išvengti diabeto. Be to, riešutai yra skaidulų, proteino, vitamino E, potassium, vitamino B6, niacino ir folinės rūgšties ir daugelio kitų mineralų, reikalingų mūsų organizmui, natūralus šaltinis.

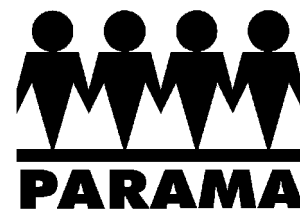
Riešuto masė sudaryta iš 80 nuošimčių riebalų, todėl reikia neužmiršti, kad tai – kalo-

rijos. Paskrudinti su medumi ar sūdyti riešutai jų turi dar daugiau. Patys vertingiausi migdolai, graikiškieji riešutai, pekanai ir macadamia (australiški riešutai), tačiau ir kitos rūšys turi gerų maistinių savybių. Porcijos dydis 28-30 gr., tai apyplinė sauja. Vertingas ir riešutų sviestas, tik, žinoma, be šokolado ir cukraus. Riešutų sviesto priimtina porcija – 30 ml. arba 2 valgomieji šaukštai.

Riešutai kaip proteino šaltinis, puikiai gali pakeisti viščiuko ir kitos rūšies mėsą, gaminant greitus mėsos ir daržovių, pastos mišinius (*stir-fry*). Pačioje sveikiausioje Viduržemio jūros šalių mityboje dažnai vietoje mėsos, kaip proteino ir energijos šaltinis, valgomi riešutai. Mitybos specialistai siūlo riešutais pakeisti duonos kubiukus salotose, jais paskaninti jogurtą ar valgomus javainių mišinius kapotais graikiškais riešutais apiberti pastą ar picą. Riešutų sviestas, užteptas ant obuolio skiltelės – skanumynas, pakeis cukraus ir riebalų prisotintą pyragaitį.

Paruošė **S. Katkauskaitė**

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 150 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

1.25% Taupomoji sąskaita
iki 1.50% kasd. palūk. čekių sąsk.
2.75% už 30-89 d. term. indėlius
3.00% už 90-179 d. term. indėlius
3.00% už 180-269 d. term. ind.
3.00% už 270-364 d. term. ind.
3.50% už 1 m. term. indėlius
3.50% už 2 m. term. indėlius
3.55% už 3 m. term. indėlius
3.70% už 4 m. term. indėlius
3.75% už 5 m. term. indėlius
4.00% 1 m. "Cashable" GIC (min. \$75,000)
4.20% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.20% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.55% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.65% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.65% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.75% RRSP & RRIF (variable)
4.60% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
4.70% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
4.75% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
4.85% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
5.00% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
4.30% už JAV dolerių 1 metų GIC
2.00% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo7.25%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuošimčiu
(fixed rate)
1 metų6.00%
2 metų6.20%
3 metų6.40%
4 metų6.60%
5 metų6.45%
- su keičiamu
nuošimčiu6.25%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgage iki 100% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgage

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)
KANADOS, JAV DOL. IR EURAIS

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

KASOS VALANDOS

Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.r.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

KOKIA MANO NAMO/ "CONDO" VERTĖ?

Mielai ir sąžiningai padarysiu
nemoką įvertinimą be jokių
Jūsų įsipareigojimų.

SKAMBINKITE TIESIOG

TEODORUI

STANULIUI, B.A.

416-879-4937

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

ROYAL LEPAGE

*Jeį norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižaduo mielai ir sąžiningai
patarnauti.*

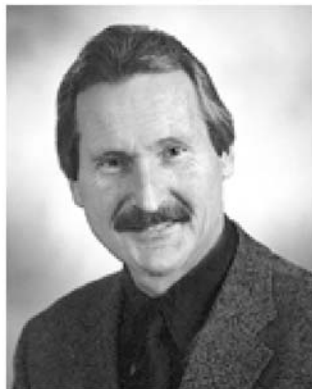
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto
aptarnavimas nuo 1981"

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS
PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

SPORTAS

Belaukdami Kauno „Žalgirio“, Toronto lietuviai įvairiais būdais reklamavo šį ypatingą įvykį. Nuotraukoje Toronto lietuvių kredito kooperatyvo „Parama“ darbuotojos (iš k.) Kristina Janowicz, Ramunė Jonušonytė ir Edita Putrimienė su „Paramos“ užsakytais suvenyriniais rankšluosčiais bei plakatais
Ntr. L. Zubricko

Žinios iš Lietuvos

- Lietuvos galiūnas Žyd-rūnas Savickas geriausio spalio mėnesio Lietuvos sportininko rinkimuose laimėjo pirmą vietą DELFI skaitytojų balsais. Ž. Savicko populiarumą kelia jo nuolatinis ir sėkmingas dalyvavimas tarptautinėse varžybose.

- Lietuvos moterų krepšinio rinktinė, Europos čempionate užėmusi 6-tąją vietą, įvertinama gerai. Tai paskelbė LKF vykdomasis k-tas savo posėdyje lapkričio 7 d. Pranešimus padarė ir buvęs rinktinės vyriausiasis treneris Algirdas Paulauskas.

- Žymusis krepšininkas Arvydas Macijauskas, šiuo metu žaidžiantis Graikijos „Olimpiakos“ komandoje, yra

pasirengęs grįžti į Lietuvos rinktinę, kad galėtų dalyvauti pasaulinėje olimpiadoje Pekine.

- 2008 metų Pekino olimpiadoje dviračių sporto vyrų plento varžybose Lietuvai galės atstovauti du dviratininkai grupinėse lenktynėse.

- Europos šachmatų čempionate š.m. lapkričio 6 d. Heraklione (Graikija) Lietuvos vyrų komanda užėmė 18-ąją vietą, o moterų rinktinė 21-ąją.

- Linas Kleiza, žaidžiantis NBA Denverio „Nuggets“, rungtynėse su Niujorko „Knicks“ lapkričio 6 d. uždirbo 18 taškų, nors jo komanda pralaimėjo 119:112.

DELFI inf.

Suvažiavimas

ŠALFASS-gos metinis visuotinis suvažiavimas vyks š.m. lapkričio 17, šeštadienį, 11 val. ryto Klyvlande, Lietuvių Namuose, 877 East, 185th St. Bus aptartas 2008 metų varžybinis tvarkaraštis, VIII-osios Pasaulio lietuvių sporto žaidynės 2009 m. Lietuvoje, bus svarstomi statuto pakeitimai; vyks pranešimai, diskusijos ir naujos valdybos, garbės teismo bei revizijos k-jos rinkimai. Platesnę informaciją gauna sporto klubai bei aktyvūs sporto darbuotojai.

ŠALFASS-gos c. valdyba

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

**Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2007 m. lapkričio 7 ir 21 d.d.**

**Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2007 m. lapkričio 7 ir 21 d.d**

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300*
3 off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
3 off

* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Lietuvių kultūros instituto suvažiavimas

V. BARTUSEVIČIUS

1981 m. Vokietijoje įsteigto Lietuvių kultūros instituto (LKI) 27-asis suvažiavimas-mokslinė konferencija vyko 2007 m. spalio 12-14 d.d. Hüttenfelde, Romuvos pilaitės didžiojoje salėje. LKI užsibrėžė tikslą išlaikyti, kurti ir skleisti tautinę kultūrą gyvenamajame krašte, kartu nepamiršti savo tėvynės, iš kurios atvykta. Įgyvendinant šį bendrąjį tikslą svarbią vietą užima vienas iš LKI darbų – tai konferencijų su kultūrine-moksline programa rengimas, kuriose bandoma suvesti lietuvius išėivius, Lietuvos lietuvius ir Lietuvos kultūra besidominčius vokiškai kalbančius kitataučius bendram pokalbiui, nuomonių pasikeitimui, su Lietuva susijusių klausimų nagrinėjimui. Plačiąja prasme tai yra įnašas į vokiečių ir lietuvių kultūrinį-mokslinį bendradarbiavimą.

Šių metų suvažiavimas buvo paženklintas staigių referentų susirgimų ir Vokietijos geležinkelinių paskelbto streiko, tad paskaitinė dalis prasidėjo tik šeštadienio rytą. Suvažiavimą sveikinimo žodžiu pradėjo LKI vedėjas dr. Vincas Bartusevičius, o Tauti-

oficialiai pripažįstama, kad lietuvių yra daugiau. Kalbėtoja nušvietė istorines aplinkybes, kurios lėmė, kad visa lietuvių apgyventa sritis atsidūrė Lenkijos valstybės ribose, ir apibūdino jos gyventojų padėtį. Šiuo metu Torūnės universitetas atlieka sociologinius tyrimus "Lietuvių tautinė mažuma Lenkijoje", kurių metu bus sukaupta naujos empirinės medžiagos iš lietuvių gyvenimo.

Dr. Alina Kuzborska iš Olsztyno kalbėjo apie išvadas naujai skaitant Kristijono Donelaičio veikalus. Ji teigė, jog, nors Donelaičio literatūrinis palikimas, ypač Lietuvoje, yra nemažai tirtas, tačiau nėra jo

buvo gana silpna. Mažonoje Lietuvoje plėtėsi badas, o 1710 m. maras išnaikino nuo 200,000 iki 250,000 žmonių. Lietuviai, būdami vargšai ir apleisti, ypač nukentėjo nuo maro ir bado. Prūsijos karalius Friedrichas Wilhelmas I pradėjo krašto reorganizaciją ir Mažonoje Lietuvoje ūkis ir kultūra (nors jau ne grynai lietuviška) atsikūrė. Gumbinė tapo atkuriamos Mažosios Lietuvos centru, joje įsteigta Lietuviškos deputacijos komisija, kuri buvo prižiūrima Generalinio direktorato Berlyne. Jai buvo pavestos Tilžės, Ragainės, Įsruties ir Klaipėdos apskritys. Buvęs beveik lietuviškas kraštas buvo atmiestas vo-

Lietuvių kultūros instituto Vokietijoje suvažiavimo organizatoriai, kalbėtojai ir dalyviai

nių mažumų ir išeivijos departamento generalinio direktoriaus Antano Petrausko sveikinimus perdavė departamento Lituanistikos švietimo poskyrio vyriausioji specialistė Aušra Dumbliauskienė.

Pirmąją paskaitą apie lietuvių mažumą Lenkijoje skaitė Torūnės universiteto profesorė dr. Svetlana Czerwonaj. Ji apgailestavo, kad Lenkijoje gyvenantys lietuviai sudaro visiškai užmirštą tautinę mažumą Rytų Europoje. Vertindama esamą literatūrą apie ją, ji konstatavo, kad aiškiai matoma tendencija padėti idealizuoti. Sudaromas išpūdis, jog čia viskas kuo geriausia, jokių priešiškimų ir problemų nesą. Tai nieko bendra neturi su realybe, teigė referentė. Pokario metais tiek Lenkijos valstybė, tiek Katalikų Bažnyčia, tiek mokslas tiesiog ignoravo lietuvių buvimą Lenkijoje. Vien lietuvių skaičių sunku nustatyti. Oficialioji statistika kalbėjo nuo 5000 iki 7000 lietuvių, o patys lietuviai mano, jog turėtų būti apie 20000-50000. Tik nuo 1980 m. padėtis kiek ėmė keistis ir jau

kiekio darbo, kuris įvestų Done-laitį arba Mažosios Lietuvos lietuvių kalba parašytą literatūrą į vokiečių diskusiją, aprašančią Rytprūsių literatūros padėtį. Šį trūkumą ji norinti savo tyrimais pašalinti ir parodyti lietuvių tautinės mažumos literatūrą vokiečių kultūros aplinkoje bei atskleisti abipusės sąveikas, nustatyti, kokiais visuomeniniais veiksniais (faktoriais) konstruojamas lietuviškasis (tautinis) arba prūsiškasis lietuviškasis (regioninis) tapatumas ir kokių vaidmenį atlieka tokios kategorijos kaip tautiškumas, tradicija, kalba, tikyba, gamta, visuomeninė padėtis, politinė orientacija. Donelaičio literatūros kūrybos centre stovi lietuvių ir svetimųjų (vokiečių) egzistavimas šalia vienas kito. Jo kūryba buvo stipriai įtvirtinta Rytprūsių erdvės kontekste ir, be abejo, peržengė Mažosios Lietuvos ribas.

Heidelbergo universiteto doktorantė Rasa Seibutyte kalbėjo apie Lietuvos provincijos sudarymą XVIII š. XVIII š. pradžioje centrinė Prūsijos valstybės galia dar

kiečių tautybės naujakuriais. Tačiau kraštas dar išlikęs lietuviškas, tai rodo per administracinę reformą Gumbinėje įkurta Lietuvos karo ir domėnų valdyba. Mažoji Lietuva buvo paversta atskiru administraciniu vienetu Prūsijoje su centru Gumbinėje.

Vilma Bauerytė iš Klaipėdos, kuri šiuo metu rašo disertaciją iš religijotyros Hano-verio universitete, kalbėjo apie naujus religijos sąjūdžius dabartinėje Lietuvoje. Kalbėtoja nurodė, kad Lietuvai tapus nepriklausomai buvo pereiti tam tikri tarpsniai. Pirmuoju buvo jaučiamas tam tikras religinis atgimimas, šventovės buvo pilnos žmonių, etc. Antruoju tarpsniu Lietuvoje pradėjo dygti naujieji, iki tol nežinomi, religiniai sąjūdžiai. Trečiuoju – žmonės religiniu atžvilgiu pasidarė santūresni, jaučiamas tam tikras rezervas Bažnyčiai, kaip institucijai. Sovietmečiu tikyba buvo išstumta iš viešojo gyvenimo ir galėjo būti praktikuojama tik privačiai.

Nukelta į 14-tą psl.

SKAUTŲ VEIKLA

• Kapinių lankymo dieną, spalio 28 Šv. Jono lietuvių kapinėse buvo aplankyti amžinybėn iškeliavusių skaučių-skautų ir rėmėjų kapai, uždegtos žvakutės, papuoštos skautiškais ženklais. Žvakės išnešiojo skautininkai – K.J. Batūros, A. Valadkienė, I. Petrauskienė, V. Grybienė, K. Dambaraitė-Janowicz, P. Saplienė. Skautiškas ačiū K.J. Batūroms už paruoštas žvakutes. Aplankėme 70 kapų. **PS**

Iš praėjusios vasaros veiklos – 45 metų sukaktuvinėje “Romuvos” stovykloje: stovyklą aplankė – iš k. vs F. Mockus, skautininkės I. Meiklejohn, P. Saplienė, E. Simonavičienė ir B. Saplys; LSS tarybos pirmijos pirm. vs fil. Gintaras Plačas, įteikęs Padėkos ordiną, sveikina skautininką fil. dr. Arūną Dailydę

Ntrs. K. Poškaus

Tėvelio pamoka

*Prisimenu, kai pirmą kartą su Tėveliuėjau grybauti.
Reikėjo taip anksti pabusti ir gan toli keliauti.
Dar saulei nepakilus, jau mūsų rankose du kibirai.
Keliavome per girią, kur ant šakų blizgėjo dar lietaus lašai...*

*Tėvelis mane vedė už rankos takeliu į mišką.
Aiškino apie pušis, eglutes, aiškino man apie viską.
Man rodė kelią, kad vėliau aš nepaklyščiau,
Kad pastebėčiau miško grožį ir pati jį pamatyčiau...*

*Tėtis mane mokino kaip grybus atpažinti.
Negalima ką tik matai į kibirą juos imti.
Parodė, kad musmirės – raudonos su baltais taškais,
O baravykai, tai rudi – apvalūs ir dailiais kraštais...*

*Tėvelio pasiilgstu labiau negu vien žodžiais pasakyt galiu.
Ilgiausios aš jo rankų ir žydriai mėlynų akių.
Jis mane vedė tiesiu taku, ne tik grybauti,
Bet rodė kelią, kaip per gyvenimą reikės keliauti...*

GRAŽINA STAUSKIENĖ, Toronto

Bloor West Village DENTAL CARE

**Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas**

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

Advokatas

**ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM**

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

JAUNIMO ŽODIS

Speaking professionally

How word choice and tone affects your image

By Johanna Kristolaitis

I recently started my first “real” job since graduation. I thought everything was going fine, but my supervisor called me into her office the other day to tell me I’m too laid back at work. She said the quality of my work was alright, especially for someone new, but that I need to be more observant of my attitude and communication style. I’ve tried, but I don’t know what mistakes I’m making so I’m not sure what I need to change. Can you help me?

Your problem probably stems from being new to the world of work. It is likely you are still communicating and behaving the way you did in your academic setting. Even when dealing with teachers and others in authority, many young people use more casual speech and body language than their senior counterparts. Our use of language plays an important role in the perceptions others form about us, and this is especially true in the work place. It may seem like common sense, but the difference between ‘Hey there! D’ya get that e-mail I sent a few days ago?’ and ‘Hi, I want to confirm you received the e-mail I sent earlier this week’ is one that escapes many young workers. Begin by observing your colleagues more closely and make note of any differences in language.

Casual word choices may not be the only factor. Using passive wording and crutch words such as ‘um’ can also have a negative impact on how you’re perceived. Take the time to think before you say anything. Anne Sowden,

the owner of Here’s Looking At You Image Consulting in Toronto, recommends using action words to help create the impression you are focused and know what you’re doing.

“It really has to do with how you come across as capable and confident,” explained Sowden. “You don’t want to use any words that make you sound unsure.” You should also take care not to come across as arrogant, which may happen through word choice or a failed attempt at sarcastic humour. Many young people, yourself perhaps included, use sarcasm heavily in their regular conversations; however, it is often ill-suited to the work environment. Abstaining from swearing is also important and not as obvious as you may think. In a recent United States survey on behaviours that interfere with work performance, 91% of respondents indicated profane language as the rudest workplace behaviour. Even if colleagues are swearing, using profane language in the workplace may indicate to employers that you have a negative attitude or that you lack self-control, and will often cause others to lose respect for you.

There are other aspects of language that come into play in the workplace. For instance, each industry will have language particular to that industry, “buzz words,” so to speak, and it is important for you to learn and understand these terms. Furthermore, when sharing an opinion on a project, you should back up your point-

of-view, especially when it is solicited by a senior employee.

Body language and tone of voice play an important role as well. In *Silent Messages*, author Albert Mehrabian states “the believability of what we communicate is influenced 55 percent by body language, 38 percent by tone of voice and seven percent by words.” What you’re not saying may make you come across as indecisive or overly assertive without your realization; however, attention to body language and tone can help you keep from being seen as either a know-nothing or a know-it-all. Since you are perceived as too laid back, you probably manifest anxiety by becoming fidgety or loose in your actions, rather than tense. Neither extreme is beneficial; find balance by being conscious of your body. Keep good posture, whether standing or sitting, avoid crossing your legs or arms (you may seem closed-off or defiant), and keep facial expressions relatively neutral.

The extent of your interaction with coworkers may also be a factor. Make sure you never chat with coworkers for the sake of chatting; leave casual conversations for lunch time. Also, never make personal calls unless you have been given permission. Remember, you are at work to work.

Johanna Kristolaitis is a writer with the Diversity Canada Foundation. Visit <http://DiversityCanada.com> for more career tips and job postings.

IŠ MOKSLEIVIŲ KŪRYBOS

Apie žemę ir laisvę – rašo ir piešia Alytaus Putinų vidurinės mokyklos moksleiviai

Esu laisva

Aš džiaugiuosi, kad esu laisva. Galiu visada ir visur kalbėti gimtąja savo kalba, jos mokytis mokykloje.

Džiaugiuosi, kad galiu

skaityti savo mėgstamas lietuviškas knygas. Labai gerbiu knygnešius, kurie rizikavo savo sveikata ir gyvybe, kad tik mes galėtume skaityti savo gimtąją kalbą parašytas kny-

gas. Ir aš nenorečiau, kad, pavyzdžiui, Rusija dar kartą kėsintųsi užgrobti mūsų gimtinę. Aš laiminga, augdama laisvoje šalyje.

Raminta Malijonytė,
4c klasė

Aš laisva

*Kaip paukštė greitasparnė.
Kaip melsvas lauko žiedas
Kaip žalia žolė
Aš laisva,
Kaip bekrastė dangaus erdvė,
Kaip upelio čiurlenimas,
Kaip greita banga...*

Aš laisva
Laura Rakauskaitė, 4c klasė

Žemė

*Žeme, brangi žemele,
Kas pastojo tau kelią?
Kas numynė takelį
Per tavo žalią veidelį?
Akvilė Viligurskaitė,* 5a klasė

Piešinys Rugilės Buškevičiūtės Žemė, Alytaus Putinų vid. m-la

MIRTIES PRANEŠIMAS

ATA
AGNES RUZGYS,

93 m. amžiaus, ramiai iškeliavo amžinybėn 2007 m. lapkričio 3 d. slaugos namuose "Labdara", Etobicoke, ON. Velionė yra sesuo Witold Kaufmann, gyv. Vokietijoje, mirusio Algio Kauno, sj., ir mirusio Alfredo Kaupo; svainė Elenos Kaunas ir teta David, Paul ir Edward Kaupas, Algio Kaunas ir Laimos Glista. Agnes visada bus jos šeimos bei draugų su meile prisiminama. Palaidota 2007 m. lapkričio 8, ketvirtadienį, Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, ON.

**METINIS KALĖDINIŲ RANKDARBIŲ IR
SKANĖSTŲ IŠPARDAVIMAS**

**vyks lapkričio 18, sekmadienį,
nuo 10 v.r. iki 3 v.p.p.**

"Labdaros" lietuvių slaugos namuose

*Jūsų laukia gintaro, sidabro juvelyrinių dirbinių,
paveikslų originalų, mezginių ir daugelio kitokių
kalėdinių dovanų išpardavimas.*

**RENGINIO METU SUTELKTOS LĖŠOS BUS SKIRTOS
"LABDAROS" SLAUGOS NAMŲ GYVENTOJAMS
RENGIAMŲ PROGRAMŲ ĮVAIRINIMUI.**

MALONIAI KVIEČIAME VISUS APSILANKYTI!

WATERSIDE DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

**Implantų įdėjimas, protezavimas,
plokštelių pritvirtinimas
mažais varžteliais (mini implants)**

115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5

Tel. 905 271-7171

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

ORTODONTAS

(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.

2326 Bloor Street West, Suite 200

(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Lietuvių kultūros instituto suvažiavimas

Atkelta iš 12-to psl.

Todėl naujieji sąjūdžiai, kurie Vakarų Europoje kilo jau daug anksčiau, Lietuvoje ilgą laiką buvo dar nežinomi ir pradėjo plisti tik po nepriklausomybės atkūrimo.

Griūnant sovietų imperijai, atsirado tam tikro egzistencinio netikrumo, žmonės liko be orientacijos ir atramos taškų, todėl pasidarė imlūs sąjūdžiams, siūliusiems saugumą. Naujųjų sąjūdžių nariai – daugiausia 15-18 metų jaunimas. Dauguma jų – konvertitai, todėl gana radikaliai nusiteikę.

Suvažiavimas nors bendros temos neturėjo, bet paskaitininkės pabėrė daug naujų

išvalgų įvairiomis temomis, todėl nekantriai reikia laukti paskaitų paskelbimo LKI 2007 m. Suvažiavimo darbuose.

Penktadienio vakarą suvažiavimo dalyviai dalyvavo atidarant Hüttenfeldo lietuvių menininkų darbų parodą, kurią Rennhofo pilaitėje surengė Gintaras Ručys. Savo darbus rodė trys dailininkės, dirbančios labai įvairia technika, – Meilė Verselienė, Jūratė Batūraitė-Lemkienė, Izolda Zacharias ir fotografė Marija Dambriūnaitė-Smitienė. Parodą atidarė dr. Vincas Bartusevičius, menininkes pristatė Rimas Čuplinskas.

Šeštadienio tradicinį koncertą "Ant dainos sparnų" atliko lietuviai menininkai iš

Frankfurto: Frankfurto operos solistas Mykolas Nechajus (tenoras), pianistė Rūta Rudvalytė ir deklamatorė Asta Nechajūtė. Programoje buvo padainuota lietuvių ir kitataučių harmonizuotų dainų ir operų arijų.

Suvažiavimo metu pako laiko laisvai pasikeisti nuomonėmis ir pabendrauti. Kultūros instituto nariai aptarė tolesnę savo veiklą, ypač renginius artėjančių jubiliejų progomis.

Tautinių mažumų ir iš-eivijos departamento atstovė A. Dumbliauskienė tarėsi su Vasario 16-osios gimnazijos vadovybe ir Vokietijos LB valdyba lituanistinio švietimo Vokietijoje reikalais.

AUKOJO TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS

\$1,000 – A. Kusinskis; **\$130** – S. Vaštoka, G. Drešeris; **\$106** – A. Jagėlienė; **\$100** – J. Spreinaitis, H. Liaukus; **\$90** – M. Barteška; **\$60** – A. Puterienė; **\$50** – J. Greičiūnas, L. Abromonis, J. Kairiūnaitė; **\$40** – S. Pautienis, B. Maziliauskienė, J.R. Pleinys, M. Vasiliauskas; **\$30** – A. Ambraška, B. Kalpokas; **\$20** – E.A. Trečiokas, G. Kaufmanas, P. Norušis, A. Petrauskas, E. Beržaitis, K.A. Žilvytis, J. Misius; **\$10** – J. Vėlyvis, B. Kondratas, O. Melnykas, E. Grajauskas, K. Hagedorn; **\$5** – A. Savickas, J. Užupis.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: **\$70** – A.N. Simonavičiai, R. Vaitkevičius, V. Razanauskas, S. Markus, J. Šulmistras, L. Smitas, A. Alsbergas, V. Gulbinas, V. Šilėnas, F.G. Šiaučiūnai, A. Ambraška, L. Oleka, R.J. Dūdos, S. Vilimas, I. Girnius, A. Parėstis, J. Juozaitis,

B. Pranys, B. Tamoliūnas, A. Rudinskas, S. Kažemėkaitis, B. Lukošius, I. Nacevičienė, V. Butkys, L. Abromonis, V. Verbickas, J. Gimžauskas, G. Drešeris, I. Vibrienė, A. Bušmanas, J. Vazbys, J. Kairiūnaitė, V. Šipelis.

Garbės prenumeratą atsiuntė: **\$100** – O. Yčienė, H. Gelažnikas, J. Danėnas, E. Tribinevičienė; **\$90** – V. Melnykas; **\$80** – Dr. A. Valiulis, J. Nešukaitis, D.N. Baltrukonis, V. Siminkevičius, J. Kamaitis, P. Stripinis, V.B. Vytas, A.I. Žemaitis, L. Stulginskienė, G. Jocas, A. Jagėlienė, K.A. Žilvytis, L. Balaišis, P. Sakalas, H. Indrulaitis, S. Žiemelytė.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie siųdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

Indijos misionierius prašo siųsti jam reikmenis: rožinius, statulėles, rašiklius, pieštukus ir taip paremti jo misiją. Jo naujas adresas: Fr. Paul Cruz, P.O. Box-691571, Kottiyam - P.O Kollam - 691 571, Kerala, India.

Bilietai į Lietuvą 2007-2008

lapkr. 1, 2007 – bal. 30, 2008

\$675

gegužės 1 – birželio 26, 2008

\$900

oro uosto mokesčiai papildomai \$245

Finnair avialinijos, Toronto – Vilnius

per Helsinkį

Taip pat bilietai kitomis oro linijomis ir į kitas šalis

Skambinkite *Gabrielei*

Pabrėžtaitei-Flores

O.b Orav Travel Inc.

5650 Yonge Street at Finch

Toronto, Ontario M2M 4G3

647-998-6405

Toll free 1-800 361-9487

Fax 416-221-4885

gabriele@bdt.ca ONT REG. 03228277

BDTWorldTravel

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas

(905) 383-1650

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų

teikia aukštos kokybės paslaugas

erdviose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir

toliau teikti paslaugas

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

**615 Main Street East
Hamilton 528-6303**

**195 King Street West
Dundas 627-7452**

**Alan D. Macdonald
Manager**

Lietuvos kariuomenės šventės

MINĖJIMASlapkričio 25, sekmadienį, 2.30 v.p.p.
Toronto Lietuvių Namuose (1573 Bloor St. W.)

DALYVAUS ir KALBĖS

karinis atašė plk. ROMUALDAS PETKEVIČIUS
ir pasisakys plk.ltn. ANDRIUS GRACHAUSKAS:

MENINĘ PROGRAMĄ ATLIKS

Toronto vyrų choras "Aras",
vad. Lilijos. Turūtaitės

VISUOMENĖ KVIEČIAMA DALYVAUTI

Rengia Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa

Ontario

**JUSTICES OF THE PEACE
Ontario Court of Justice**

(i) Central West Region

(ii) West Region

The Justices of the Peace Appointments Advisory Committee invites applications for full-time justice of the peace appointments to the Ontario Court of Justice.

For a detailed description of the position and the application form, please visit the Ontario Courts website at www.ontariocourts.on.ca or contact:Janice Cheong, Coordinator, Justices of the Peace Appointments
Advisory Committee

720 Bay Street, 3rd Floor, Toronto, Ontario M5G 2K1

Telephone: 416-326-4957

Applications must be received by 4:30 p.m. on Friday, November 23, 2007. If applying for both regions, you must submit separate applications.

Justices of the peace should be reasonably representative of the population they serve.

**"VILNIAUS RŪMAI" ieško
VALYTOJO(S)**

bendroms pastato patalpoms

Dirbti reikia 5 dienas (35 valandas) per savaitę

Pareigos bus aptartos per asmeninį pasikalbėjimą. Pastovus darbas bus pasiūlytas po 3 mėnesių bandomojo laikotarpio. Yra sveikatos ir pensijų draudimai.

Kandidatai turi turėti pastovaus Kanados gyventojų (landed immigrant) statusą ir socialinio draudimo numerį (SIN #)

DARBO PRADŽIA 2007 M. GRUODŽIO 1 D.

Paraiškas raštu adresuokite:

Manager of Vilnius Manor, JONAS SLIVINSKAS
At 1700 Bloor St. W., Toronto M6P 4C3

Tel.: 416-278-6279 arba 416-762-1777

El. paštas: vm1700@rogers.com**ATSIŪSTA PAMINĖTI**

PSALMYNAS. Vertė kun. Domininkas Valentis. Tiražas – 3000 egz. Leido ir spausdino "Spindulys" (Gedimino 10, Kaunas 3000). 2007 m., 220 psl.

MANO ŠEIMOS KILMĖS MEDIS. Pasaulio lietuvių bendruomenės Švietimo komisijos pirmininkės Giedros Paulionienės pastangomis, naujai (2007 m.) išleistas sąsiuvinis *Mano šeimos medis* su CD. Leidybą rėmė Kanados lietuvių fondas ir Amerikos lietuvių fondas, spausdino J. Kuliešiaus "Printing Net" spaustuvė Toronte. Leidinį pirmą kartą 1993 m.

Kanadoje išleido KLB Švietimo komisija, paruošė Vida Tamulaitytė-Dailydienė ir Valentina Staškevičiūtė-Baliūnienė, buvusios Toronto Maironio mokyklos mokytojos, savo mokiniams. Lietuvoje ją išleido 1998 metais labdaros fondas "Vienybė", Pasaulio lietuvių jaunuomenės bendradarbiavimo centras, Vilniaus miesto Antakalnio vaikų ir jaunimo klubas. Leidinys sistemingai išdėstytas, kad mokiniai galėtų įrašyti duomenis apie save, savo šeimą, senelius, prosenelius. Tai naudingas leidinys kiekvienai šeimai.

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 45 metus Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.09 mln. dol., pagalbai Lietuvoje 0.51 mln. dol. bei studentų stipendijoms Kanadoje ir Lietuvoje 0.37 mln. dol.

Remkime Kanados lietuvių fondą ir prisiminkime jį savo testamentuose!

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v. Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

DOVANA
Papuškite savo šventes!
GINTARINIAI KALĖDINIAI PAPUOŠALAI

Turime ir kitų gintarinių bei lininių dovanų

www.dovanagifts.com
610-892-1968

HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W. Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.

SPAUSTUVĖ PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priėmamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON (rie Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ administracija prieškalėdinių laikotarpiu bus atidaryta nuo lapkričio 18 iki gruodžio 2 d. sekmadieniais, po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinius, užsakyti TŽ kaip dovaną savo bičiuliams.

Kalėdiniai sveikinimai

Jau planuojamas kalėdinis TŽ numeris, kuris išeis gruodžio 11 d. **Visa medžiaga, skirta šiam numeriui, laukiama vėliausiai iki gruodžio 1 d.** Kalėdinius sveikinius kviečiame siųsti dar prieš šią datą, kad spaustuvė galėtų juos laiku paruošti. Yra dvejopai sveikinimai – bendras ir atskiri, asmeniniai. Į bendrąjį sveikinimą įrašomi visi tie, kurie pareiškia tokį norą ir atsiunčia auką TŽ. Asmeniniai bei atskirieji sveikinimai yra rėminiai. Jų kaina pagal užimamą plotą. Jais daugiausia naudojasi parapijos, organizacijos, institucijos ir pavieniai asmenys. Sveikimas per laikraštį šiuo metu yra geriausias būdas pasiekti savo artimuosius ne tik išeivijoje, bet ir Lietuvoje. Tuo būdu išvengiama atvirukų siuntinėjimo, kuris pareikalauja daug laiko ir išlaidų.

Pilietybė J. Mekui

Prezidentas Valdas Adamkus išimties tvarka suteikė Lietuvos pilietybę Niu Jorke gyvenančiam, avangardinio meno kūrėjui Jonui Mekui. Daugiau kaip 50 metų JAV gyvenęs ir Lietuvos pilietybės neturėjęs, nesėkmingai vis bandęs ją gauti, pagaliau buvusio Vilniaus mero Artūro Zuoko tarpininkavimo pagalba – menininkas jau Lietuvos pilietis. J. Mekas, kilimu biržietis, 85-ąjį gimtadienį švęs gruodžio mėnesį. Glaudžius ryšius su Lietuva palaikęs, yra apdovanotas ordinu "Už nuopelnus Lietuvai" Didžiuoju kryžiumi. Šiomet Vilniuje pradėjo veikti Jono Meko vizualiųjų menų centras, skleidiantis avangardinę kūrybą. Inf.

PAIEŠKOJIMAS

Jūratė Majauskienė ieško savo senelio Petro Šipelio, Birutės Mamavičienės tėčio, į Kanadą išvykusio Antrojo pasaulinio karo metu, gyvenusio Sudbury, ON (8 Jane St. P3C 1A9). Laiškais palaikytas ryšys nutrūko pastaraisiais metais. Ką nors žinantys apie Petrą Šipelį prašomi susisiekti adresu jurata.majauskiene@enskilda.lt.

Atitaisymas. TŽ nr. 45 Šv. Jono lietuvių kapinėms aukotojų sąraše turėjo būti \$5 aukojo H. Povilaitienė, ne M. Povilaitienė kaip buvo paskelbta.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ PRENUMERATORIAMS:
jeigu savaitraščio pristatymas vėluoja daugiau kaip 3-4 dienas, pateikite savo adresą KANADOS PAŠTO BENDROVEI telefonu **1-800-267-1177** arba el. paštu, tinklalapyje www.canadapost.ca (pasirinkite Resources skyriuje "Contact us", tada "General Customer Service")

Vardas, pavardė

Gatvė

Miestas

Provincija/Valst.

Pašto kodas

Telefono numeris

E-pašto adresas

SIŪSKITE ŠIĄ ATKARPĄ ADRESU:
TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON
L5C 1T3, Canada

TORONTO

Anapilio žinios

• Ateinantį sekmadienį bus renkama Toronto arkivyskupijos įsakyta antroji rinkliava Kunigų pensijų fondui (Shepherd's Trust).

• Adventiniai susikaupimai mūsų šventovėse bus gruodžio 8 ir 9 dienomis. Susikaupimus ves kun. Julius Sasnauskas, OFM. **Lietuvos kankinių šventovėje** – gruodžio 8, šeštadienį, 11 v.r. Mišios su pamokslu (Anapilio autobusėlis tą dieną maldininkus paims nuo „Vilniaus rūmų“ 10.15 v.r. ir parveš atgal po pamaldų); gruodžio 9, sekmadienį – pamokslai sekmadieninių Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma abidvi dienas prieš ir po pamaldų. **Delhi miesto Šv. Kazimiero šventovėje** susikaupimas bus gruodžio 8, šeštadienį, 3 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias. **Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo šventovėje** susikaupimas bus gruodžio 9, sekmadienį, 2 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias.

• Anapilio Jaunų šeimų sekcija maloniai kviečia visas šeimas dalyvauti Kalėdinėje vaikų eglutėje, kuri įvyks gruodžio 16, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių Anapilio didžiojoje salėje. Prašome registruotis iki šio mėnesio pabaigos vakarais pas Janiną tel. 905 848-5236 arba pas Zitą tel. 905 608-1153. Bilietai platinami Anapilio parapijos salėje lapkričio 18, sekmadienį.

• *Žodis tarp mūsų* knygelių lapkričio-gruodžio laida jau gauta ir ją platina A. Augaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

• Anapilio knygyne galima įsigyti rugsėjo-spalio *Lithuanian Heritage* žurnalo laidą bei kalėdinių sveikinimo atvirukų.

• Mišios lapkričio 18, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Michaliną Dausienę; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje lapkričio 18, sekmadienį, 2 v.p.p. už Ulbinų šeimą ir jų mirusius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje lapkričio 17, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Vandą Lapienienę.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$200 – A. Lapinskienė; \$150 – A.R. Kiaupos; \$100 – I. Jakavičienė, I. Nacevičienė, M. Barteškienė, K.E. Gapučiai (sesers a.a. Monikos Gaputytės atminimui); \$50 – A. Kutkienė.

Sudbury apylinkės lietuviai suaukojo Tikinčiąjai Lietuvai \$680. Stambesnes sumas aukojo: \$150 – J.B. Stankai; \$100 – M. Venskuvienė, K. Šviežikas, A.O. Rukšiai; \$70 – N. Paulaitienė, S. Petrėnienė; \$50 – L. Kulnys.

“Tėviškės žiburių” redakciją pasiekė Pranešimas spaudai, pasirašytas Algimanto S. Gečio, buvusio JAV LB Krašto valdybos pirminko 2001 metais. Pranešime nurodoma ir džiaugiamasi, kad po šešerius metus trukusio ginčo dėl Niujorko “Kultūros židinio” pagaliau priimtas abi puses tenkinantis sprendimas ir “padėtas paskutinis taškas”...

Prisikėlimo parapijos žinios

• Minint pranciškonų stovyklavietės 50-ties metų veiklos sukaktį, sekmadienį, lapkrė. 11, 10.45 v.r. Mišias aukojo vysk. Paulius Baltakis, OFM, giedant moterų grupei su kanklių palyda. Koncelebravo keturi parapijos kunigai.

• Sekmadienį, lapkrė. 18, per 10.45 v.r. Mišias giedos parapijos “Retkartinis” choras, o lapkričio 25 d., Kristaus Karaliaus šventėje, giedos “Volungės” choras.

• Sekmadienį, lapkrė. 18, iš Toronto išvyksta kun. Arūnas Brazauskas, OFM. Jis paskirtas Kretingos parapijoje darbuotis klebono padėjėju. Jam išleistuves rengia parapijos tarybos visuomeninė sekcija, kuriai pirmininkauja A. Plenytė ir R. Grybienė, ir kviečia visus po kiekvienų Mišių į parapijos salę, kur prie kavos ir pyragų parapijiečiai galės atsiveikinti su kunigu Arūnu.

• Lapkričio 12 d. palaidota a.a. Linda Genienė, 85 m. Paliko vyrą Joną ir sūnus Joną, Antaną ir Petrą su šeimomis.

• *Žodis tarp mūsų* lapkričio ir gruodžio mėnesių knygutės yra padėtos šventovės prieangyje. Kaina \$5.

• Sekmadienį, lapkrė. 18, antroji rinkliava daroma Toronto arkivyskupijos kunigų pensijų fondui padidinti.

• Sriubos vakaronė su kun. Antano Saulaičio, SJ, paskaita ir menine programa vyks lapkričio 25 d., 4 v.p.p. Vakaronės tikslas sutelkti lėšų Lietuvos vargšų valgykloms paremti. Bilietai jau platinami sekmadieniais po Mišių parapijos salėj.

• KLKM dr-jos šios parapijos skyrius, kuriam vadovauja A. Ratavičienė, rengia vienos dienos susikaupimą vyrams ir moterims gruodžio 1 d., nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p. parapijos patalpose. Susikaupimą ves kun. Julius Sasnauskas, OFM. Parapijos skyriaus metinė šventė – agapė vyks gruodžio 2 d., po 12.15 v.d. Mišių parapijos salėj.

• Mišios sekmadienį, lapkričio 18: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Peter ir Mary Galespy; 10.45 v.r. už Vėlinių Mišiom pavestas sielas, už a.a. Adelę Vaitkevičienę ir a.a. Dominiką ir Oną Ivanauskus; 12.15 v.d. už Kuni Gundą ir Feliksą Saplius.

AUKOS

A.a. Eugenijaus Kalasausko atminimui pagerbti Adelė ir Eugenijus Abromaičiai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

A.a. Vlado Paliulio prisiminimui sesuo Uršulė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$2000. Savaitraščio leidėjai, dėkodami už tokią stambią auką, mielajai skaitytojai linki sėkmingų ir sveikų dienų.

Mielam bičiuliui-draugui a.a. Eugenijui Kalasauskui iškeliavus į amžinybę, užjausdami mylimą jo žmonelę Kazelę, kartu liūdėdami Stella ir Juozas Miškiniai, Niagara Falls, ON, *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

IŠNUOMOJAMAS kambarys su bendra virtuve vienai moteriai Toronte. Tel. 416 767-6810.

Išganytojo parapijos žinios

• Ateinantį sekmadienį pamaldos 11.15 v.r., po kurių vyks Sekmadienio mokyklos tikybos pamokos ir po jų Moterų draugijos susirinkimas ir konfirmantų pamoka.

• Lapkričio 3 d. Labdaros namuose mirė mūsų parapijietė Agnė Ruzgienė, sulaukusi 93 m. amžiaus. Palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse lapkričio 8 d.; paliko liūdinčius brolių Vitoldą Kaufmaną, Vokietijoje, vaikaičius Dovydą, Paulių ir Edvardą Kaupus, Algį Kauną ir Laimą Glistą

Lietuvių Namų žinios

• Lapkričio 11 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 125 svečiai.

• Lietuvių Namų valdybos posėdis – gruodžio 5, trečiadienį, 7 v.v. LN seklyčioje, “Labdaros” – lapkričio 28 d., 7 v.v. LN seklyčioje.

• Lapkričio 30 d. bare “Lokys” rengiama labdaringa vakaronė, kurios metu bus renkamos aukos maestro Vytautui Kernagiui ir vaikams, sergantiems vėžiu Lietuvoje paremti. Programą atliks džiazio trio A. Storyk, G. Kairys ir M. Gabrys. Vakaro metu matysite video koncertus bei išgirsite V. Kernagio muziką. Vakara rengia lietuvių klubas “Santaka”.

• Bare “Lokys” tęsiamos tiesioginės Lietuvos televizijos transliacijos. Dėl platesnės informacijos, programų tvarkaraščio ir laiko prašome skambinti į LN raštinę tel. 416 532-3311 arba į barą tel. 416 534-8214.

Slaugos namų žinios

• Slaugos namams aukojo: P. Gumbinas – \$5,000; K. Zabas – \$500; A. Juška – \$100. Nuširdžiai dėkojame už paramą. Aukos priimančios Toronto Lietuvių Namų raštinėje, Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose, arba siųsti tiesiog adresu: Labdara, 1573 Bloor St.W., Toronto, ON

Maironio mokyklos žinios

• Dėmesio, tėveliai! Kviečiame visus į metinį visuotinį tėvų susirinkimą mokykloje lapkričio 24 d., 9.15 v.r.

• Šlapiomis dienomis mokiniai turėtų atsivežti sausus (neslidžiais padais) batus dėvėjimui klasėse. Tai mokyklos, kurią naudojame, vadovybės reikalavimai.

• Dėmesio! Skelbiame Maironio mokyklos metraščio viršelio konkursą. Kadangi šie metai mums yra jubiliejiniai, tai norėtume paruošti naują metraščio viršelį. Konkurse gali dalyvauti visi mokiniai. Projektus paruošti juodu rašalu ant balto lapo. Viršelyje būtinai turi būti užrašas: TORONTO MAIRONIO MOKYKLA. Piešinyje reikėtų naudoti lietuvišką tematiką; taip pat galima tai surišti su Torontu ar Kanada. Galite semtis idėjų iš tautosakos, Maironio kūrybos ir pan. Įteikti projektus iki š.m. gruodžio 15 d. savo klasės mokytojams. **Živilė**

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, “plumbing” darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

A.a. Violeta Racevičiūtė-Jurienė-Žurkevičienė, 77 m. amžiaus, mirė lapkričio 3 d. Laidotuvių pamaldos šeimai ir artimiesiems buvo lapkričio 6 d. Mount Royal laidotuvių pastate. Liūdi dukters Violeta su vyru dr. Donald Doell, dr. Audrey su vyru Allan Kobelansky ir sūnus Danny; vaikaičiai – dr. Donald Doell, jn., Elliot ir Eden Kobelansky. Pamaldos lietuvių bendruomenei bus paskelbtos vėliau. Velionės vyrai Bernardas Juras ir Jonas Žurkevičius mirė seniau.

Mirė a.a. Vytautas Daniliauskas, 82 m. amžiaus. Laidotuvių Mišios buvo atnašautos lapkričio 9 d. Aušros Vartų šventovėje.

Mirė a.a. Eva Valutytė-Kazakoviz. DS

Šv. Kazimiero parapija

Sekmadienį, lapkričio 4, Šv. Elzbietos dr-jos narės atšventė savo globėjos šventę šv. Mišiomis. Po to narės ir svečiai nusileido į salę pietų, kuriuos paruošė valdyba. Buvo daug pyragų, kuriuos narės iškepė. Labai ačiū šeiminkėms. Donna Mozuraitienė laimėjo 50-50 loteriją. Pirmininkė Antoinette Brilvičienė parodė narėms naujai išleistą šimtmečio metraštį, kurį pasirašė klebonas emeritas kun. dr. Feliksas Jucevičius ir prel. Edmundas Putrimas. Visos narės irgi įrašė pavardes prisiminimui. Kitas susirinkimas įvyks gruodžio 9 d. **MZ**

Montrealio lietuvių parapijų klebonai – Šv. Kazimiero parapijos kun. Aloyzas Volskis (kairėje) ir Aušros Vartų parapijos kun. G. Mieldažis – po iškilmingų Mišių išeina iš Šv. Kazimiero šventovės, kurios gyvavimo šimtmetis buvo įspūdingai paminėtas š.m. spalio 7 d. Už klebonų matyti svečiai iš Toronto – kun. V. Staškevičius, kun. J. Šileika, OFM, ir kun. A. Simanavičius, OFM
Ntr. I. Ross

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE STE., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

XIII-osios Tautinių šokių šventės tinklalapis <http://www.sokiusvente.com>. Šiame tinklalapyje rasite šventės dienotvarkę, informaciją apie oficialų šventės viešbutį, siūlymus ką aplankyti, kai atvyksite į pietų Kaliforniją ir daug ko kito. XIII Tautinių šokių šventė suteiks mums progą pasidžiaugti lietuvišku šokiu ir pasididžiuoti gimus lietuviais. Iki pasimatymo Los Angeles mieste. **Rengėjų komitetas**

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo *Tėviškės žiburiams*: **\$50** – Alvina Ramanauskienė; **\$40** – Birutė Tamošiūnienė, Angelė Bungardienė, Hamilton, Ont.; **\$35** – Marija Borusienė ir vaikai Danutė, Algimantas ir Roma su šeima, Hamilton, Ont., **\$30** – Jonas Gimžauskas, Hamilton, Ont., Gražina, Albina ir Antanas Laurinaičiai; **\$20** – Liuda Stulginskienė; **\$10** – Lina Einikienė, J. Maciauskienė, sūnus Edvardas ir dukra Janė.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 val. Labai gera kokybė. 416 503-1687.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) šiokiadieniais, darbo valandomis.